

17

ARKITEKTEN

PHOLD

ejder af Ralph Erskine
rviks Hammerby
irfabrik i Östenfors
varbejderboliger i Jädraås
gafjäll turiststation
lkscenter i Luleå

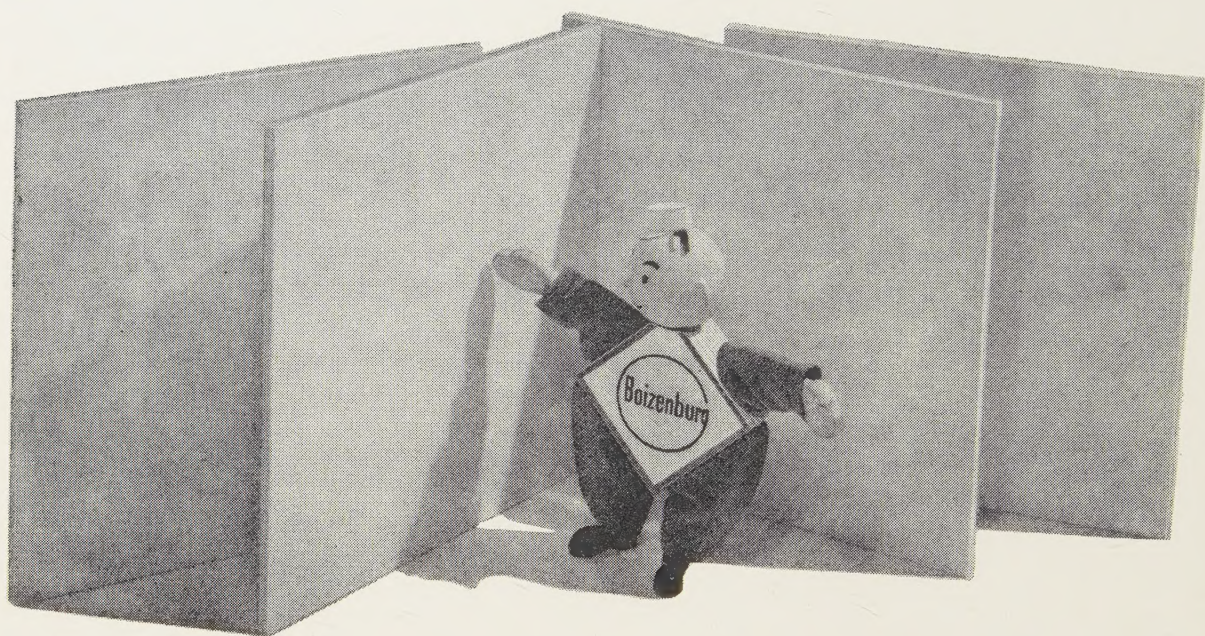
UNIVERSITY OF ILLINOIS
LIBRARY

SEP 9 1958

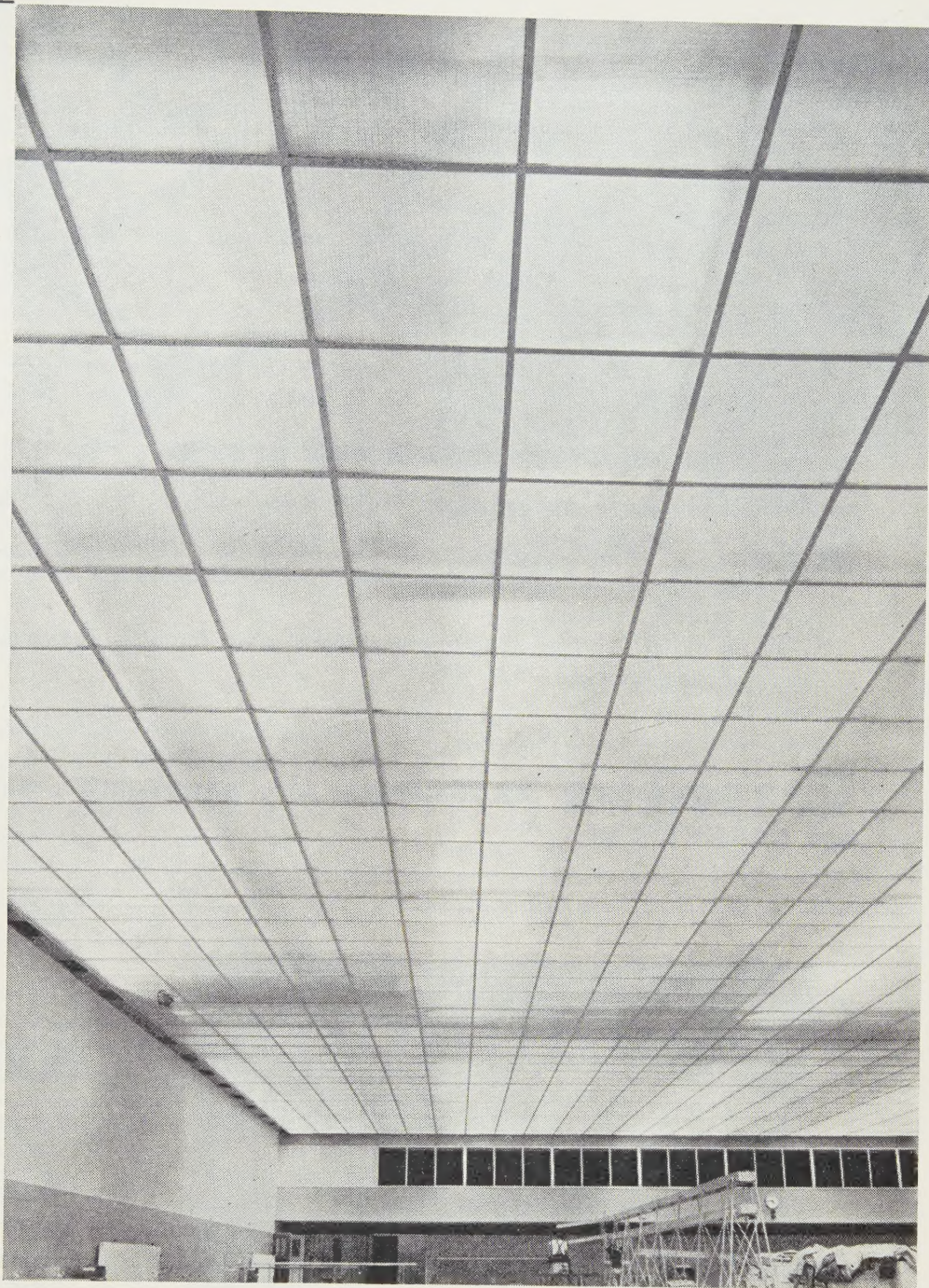
CHICAGO

MEDDELELSER FRA DANSKE ARKITEKTERS LANDSFORBUND

**...man kommer ikke
uden om**

**BOIZENBURG
FLISEN**

OTTO MØNSTED A/S

1200 m² underlys udført med eloxerede aluminiumsprofiler og
Difulit trådglass.

Arkitekt: professor Preben Hansen m.a.a.

EDVARD STORR A/s TEKN. AFDELING

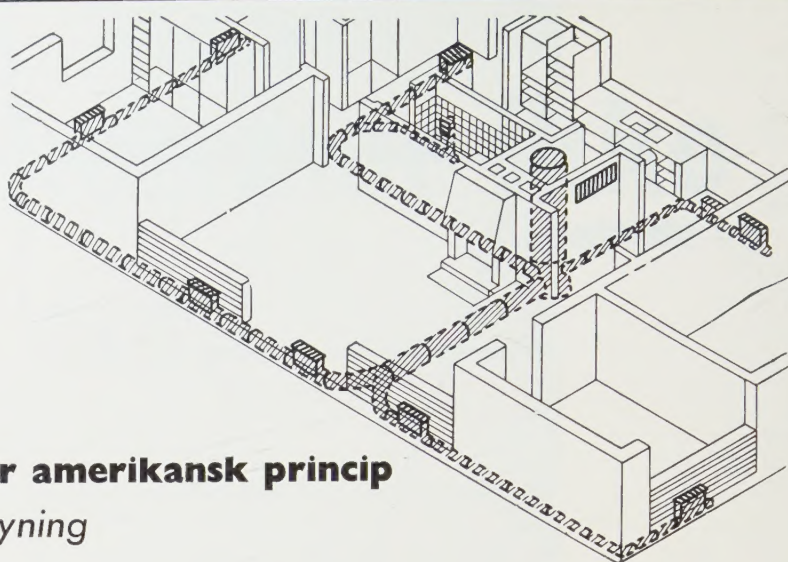
LIVJÆGERGADE 17-19 . KØBENHAVN Ø. . TELEFON TRIA 4200

Scanoterm OLIEFYR^{AS} viser Dem

varmluftanlæg efter amerikansk princip med varmtvandsforsyning

Dette perimetervarmluftanlæg medfører både en enestående økonomisk fyring og den jævnest mulige fordeling af varmen . . .

— og for øvrigt, der findes et Scanoterm oliefyrr til enhver formål — ring venligst og vi kommer med alle oplysninger.

Scanoterm OLIEFYR^{AS}

KROGSHØJVEJ 30 . BAGSVÆRD . TELF. *98 10 37

Facadebeklædning på Caltex-station, Tagensvej

HÖGANÄS

GLASEREDE
FACADEKLINKER

UGLASEREDE
GULVKLINKER

SINTREDE
GULVFLISER

GLASEREDE
LERRØR

ILDFASTE
MATERIALER

SYREFAST
STENTØJ

A/s STEN- & KLINKER-KOMPAGNIET

Frederiksberg Allé 18-20
København V — Hilda 2012

ARKITEKTEN

Meddelelser fra Danske Arkitekters Landsforbund.
Udgivet af Arkitektens Forlag.

Redaktion:

Poul Erik Skriver (ansv.)

Chr. Enevoldsen

Redaktionsudvalg:

Johan Pedersen (leder), Jarl Heger, Erik Nilsson, Elliot Hjuler,
Henning Meyer og Gehrdt Bornebusch

Annonceredaktion:

Bertel Barnholdt (annoncechef)

Lillian Schmidt (sekretær)

Redaktionens adresse: Bredgade 66, København K, tlf. Minerva 1290.

Udsendelsesdag: Hver anden onsdag. Redaktionen slutter 14 dage
før udsendelsesdagen.

Pris: 3 kr. pr. hæfte i løssalg, abonnement 48 kr. årlig.

Signerede artikler står for forfatterens regning, usignerede for den
ansvarshavende redaktors regning. Kun når det udtrykkeligt er
angivet, kan artikler ses som et udtryk for Danske Arkitekters
Landsforbunds standpunkttagen.

ERINDRINGSLISTE

Konkurrencer

Offentlig projekt-konkurrence om skitseforslag til en højskole ved Helsingør.
Afleveringsfrist: 15. oktober 1958. Program udleveres af D.A.L.'s
konkurrenceudvalg.

Nordisk konkurrence om stadshus og politistation i Falun, Sverige.
Program rekvireres hos fastighetschefen Kurt Danielsson, Fastig-
hetskoret, Åsgatan 27, Falun, mod depositum på d. kr.
140,- indbetalt til D.A.L. Afleveringsfrist 31. oktober 1958.

International idékonkurrence om haveanlæg, Hamburg. Konkurrencens
program ligger til gennemsyn i D.A.L.s sekretariat. Afleverings-
frist 19. november 1958.

Nordisk byplankonkurrence. Frederiksberg kommunalbestyrelse ind-
byder danske, finske, islandske, norske og svenske arkitekter til
en offentlig idékonkurrence om forslag til byplan for et område
i Frederiksberg kommune. Konkurrenceprogram udleveres i
D.A.L.s sekretariat. Bilagene fås samme sted mod et depositum
på 100 kr. Afleveringsfrist mandag den 2. februar, 1959.

Nye bøger fra Arkitektens Forlag

Contemporary Danish Architecture er netop udkommet. I denne bog
vises det væsentligste i moderne dansk arkitektur fra de sidste
10 år. Teksten er udelukkende på engelsk. Pris 32,00 kr. Des-
uden er udkommet Dansk Form, hvori der vises 13 nye eenfami-
liehuse samt eksempler på møbler og kunsthåndværk. Dansk
tekst med engelske billedtekster. Pris 18,00 kr. For kort tid siden
er yderligere udkommet en ny og ajourført udgave af bogen om
Arne Jacobsen med eksempler på arkitektens arbejder i tiden fra
1928 til i dag. Pris 32,00 kr.

Abonnementsprisen i 1959

De stigende produktionsomkostninger, bl. a. som følge af lønfor-
højelserne i årets begyndelse, tvinger os desværre til en mindre
forhøjelse af abonnementsprisen. Fra 1. januar 1959 er abonne-
mentsprisen på ARKITEKTEN 52,- kr. p. a.

ARKITEKTENS FORLAG

Bredgade 66, København K. Minerva * 1290.

Forlagsleder: R. Dahlmann Olsen.

I dette hæfte indlæg fra:
A/S Dansk Glasuldfabrik
A/S Lyfa

Patentanmeldt

STJERNE SKIFER

Skriv efter:
tilbud
brochure
tækkeanvisning

Intet bræddeunderlag
Let at oplægge
Effektiv ventilation
Dobbelt lag asfaltskifer
Mange smukke farver
10 års garanti

A/s PH Ø N I X

TAGPAP OG VEJMATERIALER

København, telf. Byen 7636 Vejen, telf. nr. 1

CUPRINOL

Grøn - Brun »I« - Farveløs

mod Forraadnelse og Svamp

Disse Cuprinol-Typer, der alle har en ene-
staaende Konserveringsevne, er uopløselige
i Vand og fremstillet til Imprægnering af
alt Træværk.

Der kan males, ferniseres eller lakeres oven-
paa Cuprinolen, naar denne er tør efter
Behandlingen.

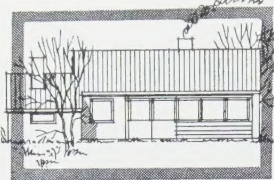
Cuprinol grøn, brun »I« og farveløs er ufarlig
for Planter og kan anvendes til Imprægne-
ring af Drivhuse, Plantekasser o. lign., naar
Vejledningen følges.

Anvendes og leveres Verden over fra Cu-
prinol-Fabrikkerne i Danmark, Norge, Sverige,
Belgien, Canada, England, Portugal og
U.S.A.

Forlang Redegørelse og Vejledning.

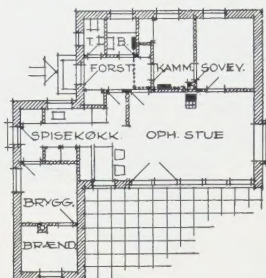
AKTIESELSKABET KYMEIA

Glentevej 61 - København NV - Telefon C. 7516

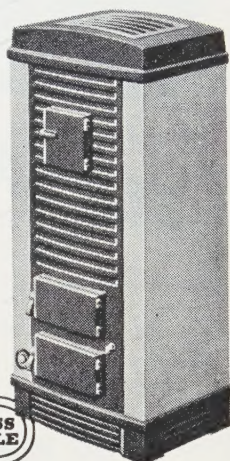

termostatstyret
centralvarmeanlæg

HESS-O-MATIC

giver konstant varme og
udnytter brændslet fuldtud

Termostatstyret – derfor dejlig,
konstant varme overalt –
med et minimum af pasning

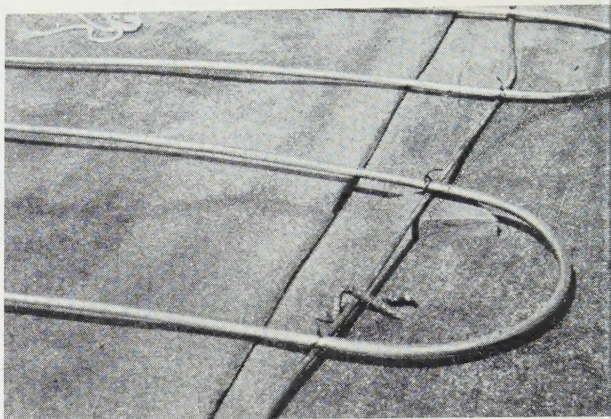
Fuld udnyttelse af brændslet

Altid varmt vand i køkken og
badeværelse

Ønsker De nærmere
oplysninger om denne
rationelle opvarmnings-
metode – så skriv til ...

BYGGETEKNISK ORIENTERING

Varmeslanger af kobber udlagt på fugtspærrende lag af asfaltpap som led i støbt gulvkonstruktion. Pappen er lagt med overlæg uden limning af fugerne

Varmluft- eller varmtvands opvarmning?

Nogle amerikanske erfaringer fra småhusbyggeriet

Ud fra den opfattelse, at udviklingen af skandinaviske og amerikanske enfamiliehusbyggeri trods visse forskelligheder dog frembyder adskillige lighedspunkter, bringes her uddrag af en svensk rapport om de seneste amerikanske erfaringer med opvarmningsystemer til enfamiliehuse.

I Amerika opføres ca. 90 pct. af nybyggede boliger i form af enfamiliehuse. Der er store kapitaler investerede i dette byggeri, repræsenteret af meget store produktionselskaber. Særlige forskningsinstitutioner arbejder med småhusbyggeriets problemer.

Under og lige efter verdenskrig II begyndte man i USA at udføre enfamiliehuse på støbte betonplader direkte på jord. I disse plader indstøbtes varmeslanger af kobber eller stålrør, hvori varmt vand cirkulerede. Betonpladerne opvarmer herved boligens rum ved, at gulvene fungerer som strålingspaneler. Dette varmesystem fik hurtigt stor udbredelse også uden for USA og Canada og kendes jo i dag også særdeles godt på vores breddegrader.

Det omtalte varmgulvsystem er imidlertid nu på retur i amerikansk nybyggeri. Om årsagerne hertil fortæller den svenske civilingeniør Hans Ericsson i en artikel, skrevet på grundlag af en studierejse til USA.

Ingeniør Ericsson havde samtaler med entreprenører, varmeteknikere, embedsmænd, byggeforskere og arkitekter, som alle var enige om at fremhæve, at strålingsvarmen fra store gulv- eller loftarealer (panel heating) er den af alle kendte opvarmningsmetoder, der giver den mest jævne og behagelige opvarmning og tilsyneladende er det mest fuldkomne varmesystem. Til etablering af denne opvarmningsmåde er efter amerikanernes mening varmtvandsslanger udlagt i loft og gulv den bedst egnede løsning. Det i Amerika hidtil mest benyttede system med varmeslanger har været Critall-systemet.

VIPPEVINDUER

og de originale

VIKTORIA HÆVEDØRE

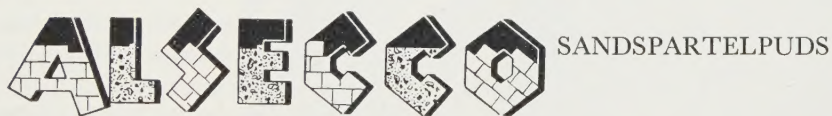

TLF. MI. *772

Falkonercentret, København-Frederiksberg. Arkitekt Ole Hagen, M.A.A.

I dette imponerende bygningskompleks har man til bundbehandlingen af såvel lofter som vægge benyttet

den moderne vægbehandling til nutidens elementbyggeri.

Snesevis af tons ALSECCO er medgået til dette arbejde, og megen kostbar tid er indvundet for bygherrerne.

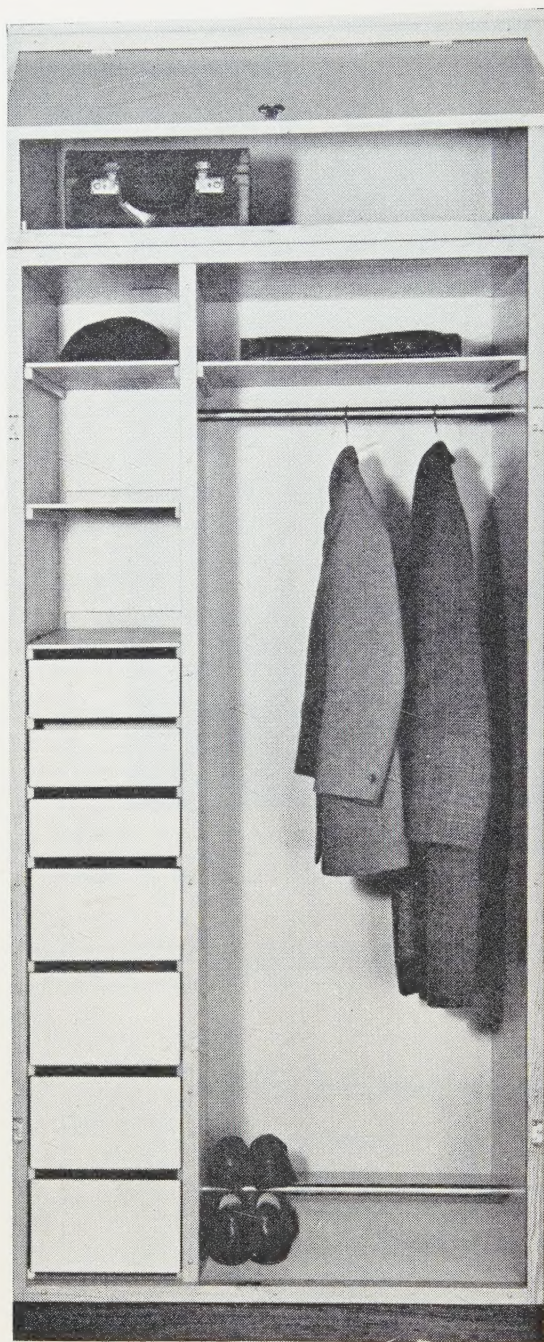
Vi er til Deres tjeneste med alle oplysninger, prøver og praktisk demonstration af såvel ALSECCO som vore kendte vægmalinge: VELVET synt. mat vægmaling og PV-A Plastic-Maling der indtager en førende plads i tidens storbyggeri.

BECK & JØRGENSEN A/S

Farve og Laksfabrik

NØRREGADE 13 · KØBENHAVN K · TLF. CTR. 1980

Se **HFB** side 314, 360, 361

Tegnet af Grethe Meyer og Børge Mogensen

**Boligens
Byggeskabe**

Forlang brochurer

**C. Danel . Gammel Kongevej 124
København V . Telf.: Hilda 2537**

A 466

Varmeslanger ophængt i korridorloft i et skolebyggeri med oven over liggende varmeisolation

Trods de nævnte store fordele i opvarmningsmæssig henseende ved Critall-systemet opstår der dog visse ulemper, når varmtvandsrør indstøbes i beton på jord – ulemper, som i nogen grad formindsker systemets anvendelighed:

1. Anlægs- og driftsudgifterne er i sammenligning med andre opvarmningssystemer højere, d. v. s. at systemet er uøkonomisk.
2. Skader, først og fremmest fugtskader, opstår ofte og er svære at reparere.
3. Systemets træghed betyder, at det vanskeligt kan følge ændringer i vejrforholdene tilstrækkeligt hurtigt, hvilket er en meget væsentlig indvending fra beboerside.
4. Den virkelige strålingseffekt er vanskelig at beregne, da den formindskes kraftigt ved opstilling af møbler og udlægning af tæpper.
5. Systemet lader sig ikke med fordel kombinere med luftkonditionering, d. v. s. rumluftens nedkøling og affugtning om sommeren, hvilket i størstedelen af USA betragtes som en nødvendighed. (Det sidste synspunkt synes dog ikke så relevant for skandinaviske forhold).

På grund af disse ulemper ville amerikanerne ikke mere anbefale anvendelse af opvarmning med varmtvandslanger i gulv. Ingeniør Ericsson så således kun et større enfamiliehusbyggeri på sin rejse, hvor dette varmesystem var under installation. Derimod anvendes systemet ofte ved større forretnings- og kontorbygninger, men da med slanger indlagt i loftet.

Varmluftopvarmning

Varmluftssystemet er i øjeblikket det dominerende for småhusbyggeriet i USA og Canada. 80–90 pct. af nybyggede enfamiliehuse opvarmes med varm luft hovedsagelig med tvungen cirkulation. Hovedprincippet i varmluftssystemet er et varmekammer midt i huset, hvorfra den varme luft trykkes ned i kanaler under gulvet og fordeles til indblæsningsåbninger langs husets ydervægge. Returluften passerer gennem rum

HOLMSUND GULVE

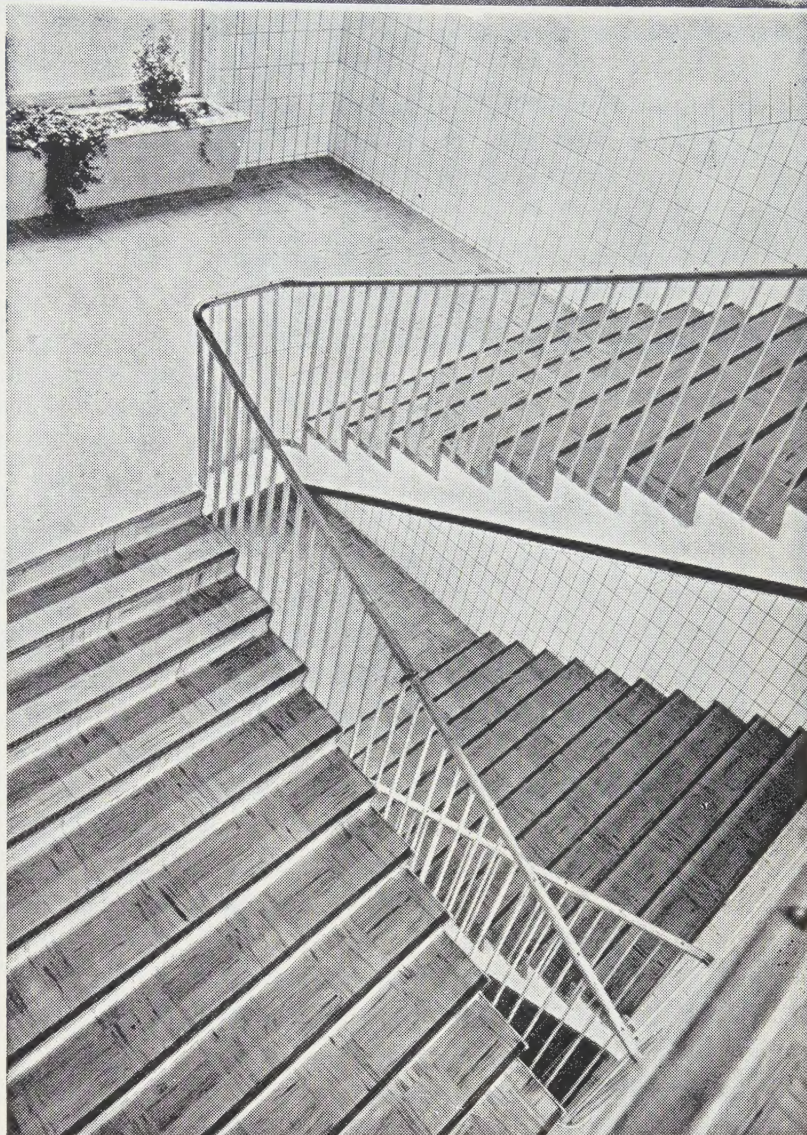

Gør denne prøve

inden De vælger vinyl-gulve, så får De bevist, om materialet er brudsikkert! HOLMSUND vinyl er ikke lagdelt, men homogent, smidigt, gennemfarvet og gennemmarmoreret. — Husk! Vinyl er en fælles varebetegnelse, forlang derfor altid attest for slidstyrke fra Statsprøveanstalten. HOLMSUND er en kvalitetsbetegnelse indenfor vinyl. Skriv derfor HOLMSUND foran vinyl!

Holmsund fås i femten smukke farver i størrelserne 30 x 30 cm og 20 x 20 cm, 2,5 og 1,6 mm tykke. Tager ikke skade af olie, fedt, benzin, syrer eller alkalier. — Holmsund er ideelt til skoler, hospitaler, kontorer, forretningslokaler, køkkener, entreer etc. — overalt hvor man stiller store krav til gulvene. Forlang prøver og brochurer.

Trappe på Nyvangsskolen i Randers.
Stadsarkitekt Aksel Pedersen, M.A.A., Arkitekt Helmuth Jasper, M.D.A.

På skolen, der blev taget i brug den 1. april 1952, er de to mest befærdede trapper og alle gangene, undtagen kælder gangen, forsynet med HOLMSUND gulve. Denne belægning synes at være ganske overordentlig holdbar, idet der endnu ikke er konstateret slid på den, til trods for den hårde belastning, den er udsat for (ca. 1200 skolebørn + aftenskole m. m.). Gulvene er lette at holde rene, idet de ikke kræver anden behandling end almindelig gulvvask, de er behagelige at gå på, og de præsenterer sig særdeles smukt. Af alle de forskellige materialer, jeg har set og prøvet, finder jeg, at HOLMSUND er det, der egner sig bedst til belægning af gulve, der er udsat for hårdt slid.

Helmuth Jasper
Skoleinspektør

5 år efter:

I anledning af Deres forespørgsel kan jeg oplyse, at vi nu efter 5 års forløb stadig er godt tilfredse med de af Dem leverede HOLMSUND vinyl-gulve, de er lette at renholde, og der er praktisk taget ikke konstateret slid på dem. Jeg er stadig af den formening, at HOLMSUND vinyl-gulve er særdeles velegnede til anvendelse på steder, hvor de udsættes for hårdt slid, f. eks. på skoler.

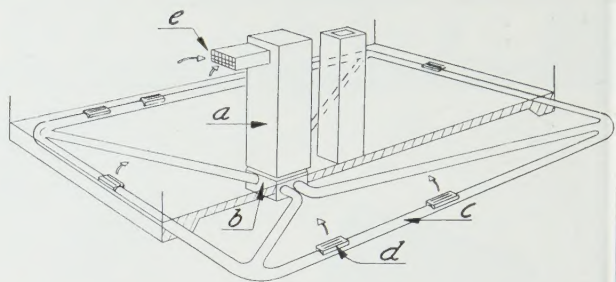
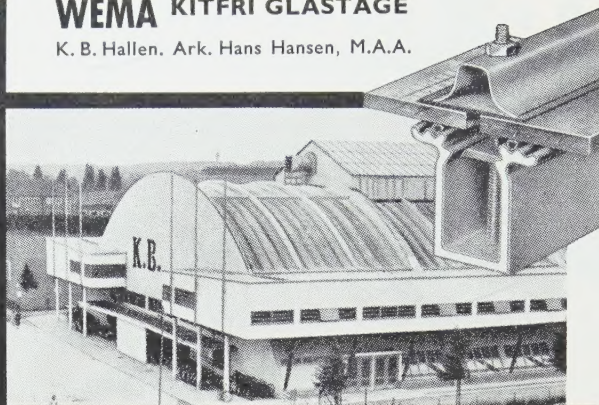
Aksel Pedersen
Skoleinspektør

EVERS

EVERS & CO Frederiksberg Allé 18-20 · København V · Hilda 2001*

WEMA KITFRI GLASTAGE

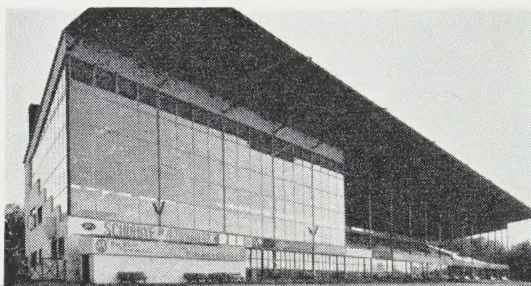
K. B. Hallen, Ark. Hans Hansen, M.A.A.

Varmluftopvarmning ved perimetersystem med tvungen opvarmning
Ledningstrækning under gulv (c), ovn (a), trykkammer (b), indblæsnings-
ventil (d) og returventil (e)

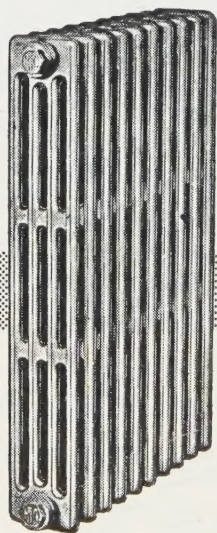
H.S.H.-LEM STÅLVINDUER

Charl.lund travbane, Ark. Vilh. Hvalsøe, M.A.A.

H. J. WENGLER

ST. REGNEGADE 1, K
TLF. CENTRAL 1377

DEN UFORGÆNGELIGE RIO STØBEJERNS RADIATOR

HVOR DER LÆGGES
VÆGT PÅ KVALITET,
BRUGER MAN I DAG DEN
UFORGÆNGELIGE RIO
STØBEJERNSRADIATOR
MED DE ELEGANTE, RE-
NE LINIER OG DEN STO-
RE VARMEYDELSE RIO
RADIATOREN ER FREM-
STILLET AF STØBEJERN.

ET MATERIALE, DER HAR DEN STØRSTE MOD-
STANDSEVNE OVERFOR RUSTANGREB RIO RADI-
ATOREN TÆRES DERFOR IKKE OG HAR PRAK-
TISK TALT UBEGRÆNSET LEVETID

AKTIESELSKABET RIBE JERNSTØBERI

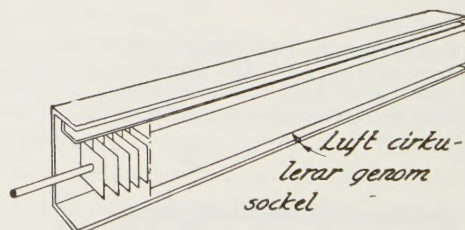
mene tilbage til varmekammeret. Fremføringskana-
lerne består af specielt fremstillede rør af keramik eller
fiber. Ved indstøbning i beton benyttes kanaler af
galvaniserede jernplader; der benyttes såvel cirkulære
som rektangulære plader.

Det varmluftssystem, som man nu har fundet frem
til i USA, betragtes som økonomisk. Anlægsudgifterne
menes at være ca. 35 pct. lavere end for det ovenfor
omtalte varmtvandssystem, og også driftøkonomisk
menes systemet fordelagtigt. De for få år siden frem-
førte indvendinger mod varmluftssystemet: ophvirvling
af støv, ubehagelig træk ved visse vejrforhold o. s. v.
påstås ifølge oplysning fra Housing and Home Finance
Agency (HHFA) af amerikanerne at være undgået ved
de nye systemer, der nu er i anvendelse.

En stærk bidragende årsag til varmluftssystemets
sejrs gang i Nordamerika er, at det let lader sig til-
passe de klimatiske forhold. Dets virkemåde er særlig
fordelagtig samtidig med, at det bibeholder en del af
varmgulvsystemets strålevirkninger, idet perimeter-
slangen, der fører den varme luft frem, varmer gulvet
op indtil ca. 1,2 m fra ydervæggen. Den centrale del
af gulvet varmes også noget op af de direkte varme
ledninger fra varmekammeret. Gulvtemperaturer
overstiger derfor normalt rummets temperatur en lille
smule.

Varmtvandsradiatorer som fodpaneler

På grund af den hårde konkurrence fra varmluft-
systemerne, er der i USA blevet fremstillet nye typer
opvarmningssystemer med benyttelse af varmt vand
som medie. Et af disse har vundet ret stor udbredelse
f. eks. den såkaldte baseboard heating. Med baseboard
menes i denne sammenhæng en slags forlængede radia-
torer, som trækkes ud langs en eller flere af rummets

Radiator udformet som fodpanel (baseboard heating). Principskitse af
sokkelens varmemåde som konvektor

luftkonditionering
ventilation
røgensning

støvdskillelse
tørreanlæg

pneumatisk transport

SF LUFTEKNIK AS

Datterselskab af AB Svenska Fläktfabriken
AMALIEGADE 4, KØBENHAVN K.
Tlf. MINERVA 5156

„IDEAL 1935“

*Den lille
Cisterne
med den
store
Skylleevne*

Skyllemængde:
8 liter

Moderne Type — kort Byggelængde. Forlang vore Cisterner med P. Kobling hos Deres Leverandør.

- ★ »PHØNIX«
- ★ »PHØNIX Model 33«
- ★ »IDEAL 1935«
- SKYLLECISTERNER
- ★ **Universal Duplex**

Kan let paamonteres alle Cisterner med udvendig Trækarm, saa de bliver dobbelt-skyllende, hvorved der spares 30 pct. af Vandforbruget.

MASKINFABRIKEN PHØNIX ODENSE A/s
ØSTERGADE 3 ODENSE TELEFON 169

GRANIT MARMOR SKIFER SAND- & KALKSTEN

VALD. HANDBERGS
STENHUGGERIER & STENBRUD A/s
H. C. ANDERSENS BOULEVARD 33
CENTRAL 3051 - 3059

vægge, omtrent med form som et noget forstørret fodpanel. Baseboard forekommer både som 1- og 2-rørssystemer, og fungerer enten som konvektor (se ill.) eller som strålingsradiator. I det første tilfælde passerer luften gennem fodpanelet, hvorved den opvarmes og føres ind i rummet. Fordelen ved denne opvarmningsmetode ligger hovedsagelig i, at varmetilførslen fordeles over større dele af væggen end ved normal radiatoropvarmning, hvorved rumtemperaturen her bliver mere jævn. Systemet giver ingen økonomiske fordele i forhold til det traditionelle radiator-system, (det synes også efter skandinaviske forhold at frembyde på visse ulemper for møbleringen).

Brændsel

Som brændsel anvendes som ved de andre omtalte systemer olie eller naturgas, hvorved varmeanlægget er let at holde rent og passe. Varmeagregatet udføres da også i mere tiltalende udformning end i gamle dage, og det placeres centralt i huset for at opnå en forenklet ledningsføring.

I slutningen af dette afsnit af ingeniør Ericssons rapport, der også omfatter andre problemer end opvarmning af huse, bedømmer forfatteren den interessante forskel mellem amerikansk og skandinavisk opvarmning. Forfatteren fandt ikke i noget tilfælde en varme-central til betjening af et større antal enfamiliehuse, hvilket jo er almindeligt hos os. Amerikanerne anvender sådanne systemer for hvert hus, og anser det for en fordel ved køb og salg af ejendomme.

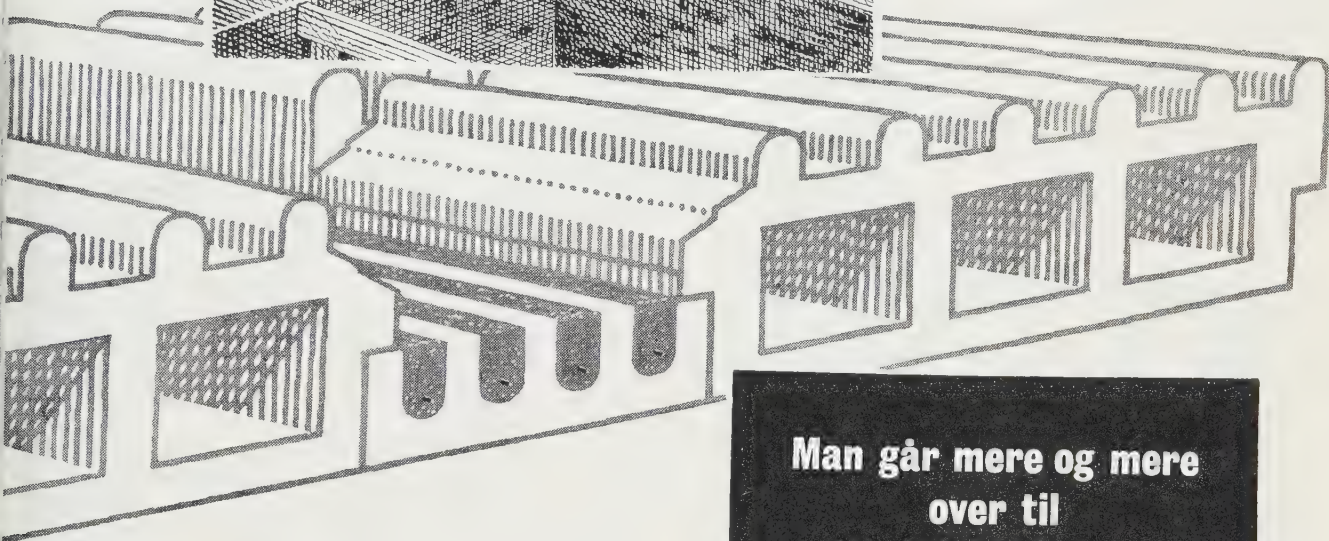
SBI-TT

Nye fugemetoder til afløbsledninger

Rapport fra en svensk undersøgelse

Ved en i Sverige nylig foretaget undersøgelse af afløbsledninger har det vist sig, at tætheden af samlinger, der har været udløbet med cementmørtel, er forholdsvis ringe. Hidtil har utætheder i afløbsledninger ikke været tillagt særlig betydning. Imidlertid betyder utæthederne, at de rensningsanlæg, der tilknyttes afløbsanlæggene, må dimensioneres for en større vandmængde, der optræder, når overfladevandet trænger ned i afløbsledningerne. De fine biologiske rensningsanlæg er ret følsomme over for større variationer i afløbsvandets mængde og sammensætning. Tilsvarende betyder kloakvandets undslipning til den omgivende jord forøget risiko for inficering af grundvandet. Dette har særlig betydning, når afløbsledningerne placeres i en vandindvindingsområde. Da landets bebyggelse breder sig stærkt, og behovet for vandværksvand samtidig stiger, er det ofte meget vanskeligt at holde områderne fri af hinanden. Det er altså vigtigt i dag, at afløbsledningerne udføres med tættest mulige samlinger.

En god metode at udføre fugningen på er ved hjælp af varmflydende asfalt. Denne metode kræver imidlertid

SPÆNDBETON

Salg og service:

A/S SKANDINAVISK SPÆNDBETON
Kristianiagade 8 · København Ø
Telefon *Tria 4090

Produktion:

A/S HEDEHUS-TEGLVÆRKET
Telefon Hedehusene 2

A/S NORDJYDSK SPÆNDBETON FABRIK
Skalborg · Telefon Aalborg 3 51 16

**Man går mere og mere
over til
det tidsbesparende**

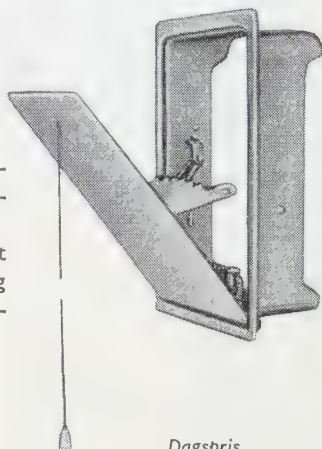
Ståltegl dæk

Er også De interesseret i at bruge det forskallingsfrie, velisolerede ståltegl dæk til etageadskillelser eller tagdækning, beder vi Dem rekvirere detaljerede brochurer med komplet oplægningsanvisning. Ligeledes refererer vi gerne til de mangfoldige opgaver, hvor man allerede har gjort de bedste erfaringer med ståltegl dæk.

Norleff

**– en holdbar og billig
friskluftventil**

Fremstillet af letmet-
tal og med rustbe-
handlede fjedre.
Passer til Eternit
ventilationsrør og
kan med pal indstil-
les i 5 stillinger.

Dimensioner: 15 x 15 cm
10 x 15 cm

Dagspris
kr. 6,90
kr. 6,45

Forhandles af trælast- og bygningsmaterialeforretninger

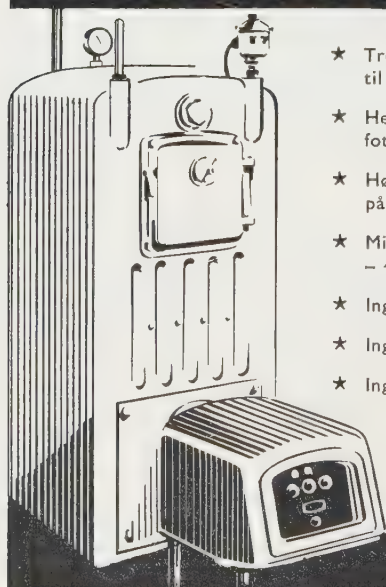
A. RINDOM

Kampmannsgade 2, København V - Minerva *2222

TROPE

OLIEFYR

BILLIGST I DRIFT

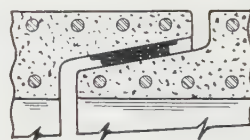
- ★ Trope lavtryksoliefyр til kedler fra 0,7-3 m²
- ★ Helautomatisk med fotocelle
- ★ Højeste nyttevirkning på den billige olie
- ★ Mindste strømforbrug – 40 watt
- ★ Ingen motor
- ★ Ingen blæser
- ★ Ingen rensning

Forhandlere
søges
i enkelte
distrikter

H. SCHOU A/S FABRIK FOR OLIEFYR
Saantesvej 13, Gentofte - GE 7788

Fuge af polyvinylklorid. Før og efter sammenpresning

To eksempler på gummifuger i detail og i færdig samling

lertid stor håndværksmæssig dygtighed og omhu og er forholdsvis tidsrøvende.

Flere produkter og metoder er derfor kommet frem med det formål at simplificere og/eller forbedre fuge-
teknikken. Fabriksmæssigt fremstillede bituminøse
fugestrimler har i den sidste tid fået en øget anven-
delse. De lægges i fugen, og rørene trykkes sammen
ved hjælp af et hertil indrettet værktøj, der mekanisk
presser det ene rør ind i det andet. Herved opnås en
meget tæt og alligevel elastisk fuge, der ikke bliver
utæt selv ved mindre sætninger i ledningen. I forvejen
behandles betonen i samlingen med en asfaltopløs-
ning, og da båndene har en temmelig hård konsistens,
skal de varmes op, inden de lægges i fugen. Denne
opvarmning foretages enten med blæselampe eller ved,
at man stryger asfalten med benzol og derefter an-
tænder denne.

En forbedring af den bituminøse fugestrimmel er et
tilsvarende bånd bestående af bitumenimprægneret
plasticskum. Dette bånd skal ikke varmes op inden
sammenstrykningen.

En videre udvikling af disse nye materialer er
fabriksfremstillede plasticrør af polyvinylklorid. Bånd-
ene udføres som ringe med diameter svarende til den
for samlingen nødvendige. På det amerikanske marked
findes et utal af produkter, som de her beskrevne,
herunder også produkter, der er egnede til glaserede
lerrør. Fordelene ved disse produkter fremfor den
hidtil kendte metode er tættere og dermed bedre
fuger, som er mindre afhængige af arbejdets omhyg-
gelige udførelse, og som samtidig giver samlingen den
fornødne bøjelighed.

En udvikling af tilsvarende produkter til det danske
marked efterlyses.

J. Br.

Kilde: Love Niklasson: Tætheten hos rörfuger i avlopps-
ledningar. SNB rapport nr. 45, Stockholm 1958.

Pilkington Glas som facade i moderne byggeri

*Endnu et
Pilkington produkt
nu i „glasalderen“*

Facadeglas er blevet en væsentlig faktor i moderne byggeri, fordi det både giver talrige dekorative muligheder og samtidig har værdifulde beskyttelsesegenskaber. — For at imødekomme de mange forskellige krav fra arkitekter og bygherrer fabrikere Pilkington Brothers to glastyper til dette formål: —

»MUROGLASS« — et råglas, som under fremstillingen er indsmeltet farvestof på den glatte underside. Fås i 9 smukke farver.

»ARMOURCLAD« — et specielt fremstillet, keramisk emaileret og hærdet glas, som fås i to typer: »ARMOURCLAD« Plate (Spejlglas, hvor igennem farven ses uden lysspredning) og »ARMOURCLAD« Cast (Råglas, som spreder farven). Begge disse typer fås i 16 smukke farver.

For alle yderligere oplysninger vedrørende størrelser og farver på »MUROGLASS« og »ARMOURCLAD« såvel som oplysninger vedrørende ethvert andet Pilkington produkt bedes De venligst henvende Dem til vor agent:

**British Glass Agencies,
Fiolstræde 7, København K**

*Beboelses-højhus i Golden Lane
bygget af Londons Greuskabsråd*

PILKINGTON BROTHERS LIMITED

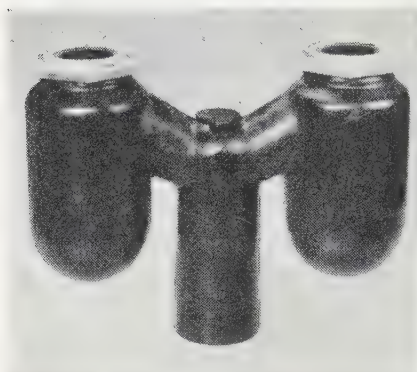
ST. HELENS, LANCASHIRE, ENGLAND

Fabrikanter af al slags glas til bygningsbrug

Rensningen af den elastiske vandlås foregår ved et par kraftige sammentrykninger med hånden

En dobbelttype fremstillet af neopren, beregnet til dobbelte køkkenvaske. Leveres sort eller hvid

Vandlås uden renseproblemer

Elastisk punglås renses ved et tryk med hånden.

At en vandlås stopper til er en uafvendelig begivenhed i hygiejnens tidsalder, hvor bl. a. fedtstoffer indgår i så mange af de daglige husholdningsmidler. De hygiejniske ulemper ved en forstoppelse i vandlåsen er indlysende, når bundskruen skal aftages, og et par liter vand, der er den bedst tænkelige „næring“ for et uoverskueligt antal bakterier, tømmes ud i et fad eller en gulvspand.

En elastisk vandlås, „Axello“, muliggør en hurtig rensning uden adskillelse. Medens vandhanen løber, klemmes vandlåsen kraftigt sammen et par gange, og aflejringerne, der har givet anledning til forstoppelse, løsnes og føres bort med afløbsvandet.

Den elastiske vandlås ligner i det ydre en hvidlakeret pungvandlås, men er fremstillet af blødt, syntetisk gummi i stedet for metal. Udover det ret væsentlige med hensyn til den lette rensning, giver anvendelsen af gummi en meget glat overflade, der medvirker til at give en hurtig gennemstrømning og dermed en formindsket mulighed for aflejringer i vandlås. Frostsprængninger er iflg. materialets struktur ikke mulige.

Den elastiske vandlås er i Sverige godkendt af myndighederne og har en udsalgspris, der angives til sv.kr. 24,00. Forskrningerne er forkromede. Der kan som tilbehør leveres forkromede udløbsrør. **SBI-TT**

Stelcon

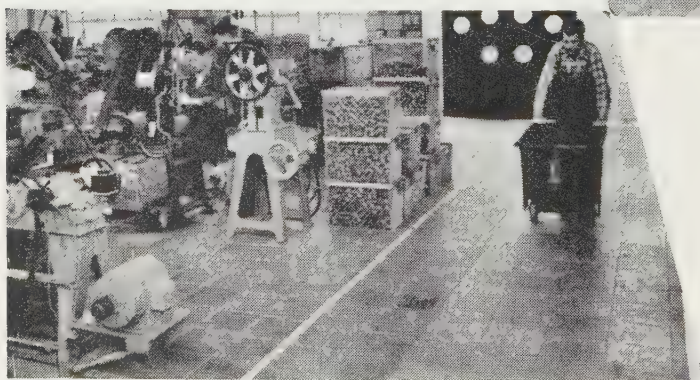
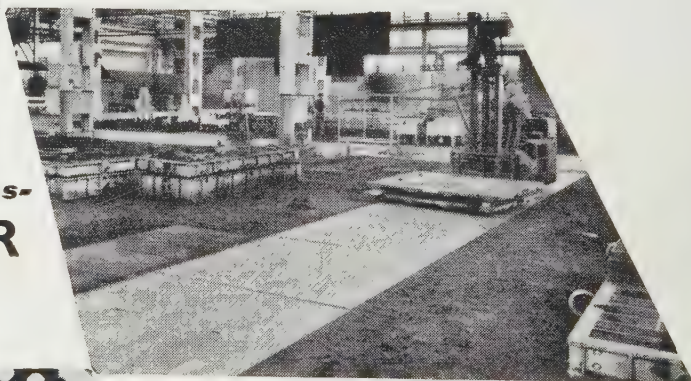
SLIDSTÆRKE OG STØVFRI BELÆGNINGER

Leveres i

2

konstruktions-
TYPER

INDUSTRIGULVE

1: MOBILE GULVE = STELCON-PLADER

leveres i standardformater f. eks. 2×2 og 2×1 m med 3 forskellige slidlagstyper. Stelcon-pladerne udlægges i sand direkte på jorden og kan senere efter behov løftes og flyttes eller lægges om.

2: FASTE GULVE = STELCON FLISER

leveres i standardformat 30×30 cm med 5 forskellige slidlagstyper. Stelcon-fliserne udlægges i cementmørtel på betonunderlag og danner en plan og slidstærk fast belægning.

HØJGAARD & SCHULTZ A/S

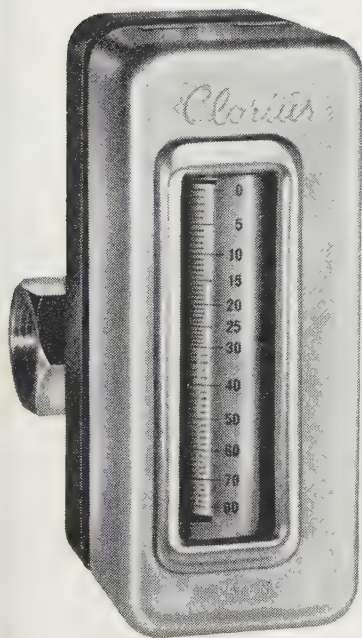
BETONELEMENTFABRIKEN
VASEKÆR 15 · HERLEV · TELF. 9415 41

Der er lukket for misbrug af det varme vand!

– når arkitekten ved ejendomme regner med Clorius varmtvandsmålere.
Som rådgivende gør De derfor bygherren – og de fremtidige lejere –
en tjeneste ved at tage denne lille installation med i Deres beskrivelse.

F 2.8.8

Fra vore informative annoncer i fagbladene er husværterne og ejendomsselskaberne fortrolige med argumenterne:

– Ødselhed med det varme vand forringer ejendommens økonomi betydeligt på grund af det unødvendigt store vandforbrug, som ikke blot i sig selv er en anselig udgift, men tillige medfører en forceret belastning af hele kedelanlægget.

– Brændselsforbruget falder med ca. 30 pct, når udgifterne til varme og vand fordeles efter måler.

– Begrænsningen af totalforbruget af varmt vand medfører, at der altid er varmt vand nok til alle.

– Målere på det varme vand giver den mest retfærdige fordeling

af udgifterne – tilfredstillende for alle parter.

– Da Clorius ordner det samlede regnskab for varme og varmt vand, påfører varmtvandsmålerne ikke ejendommen yderligere administration.

– Ejendomskontoret undgår alle forespørgsler og eventuelle reklamationer angående varmeregnskabet, da sådanne bør rettes til Clorius, som står inde for en sagkyndig besvarelse.

– Udgifter til pasning og administration påføres varmeregnskabet.

Clorius varme- og varmtvandsmålere foretrækkes på grund af deres overlegne kvalitet ikke blot i Danmark, men også i mange andre europæiske lande. Med sine mange års erfaringer yder Clorius tillige den mest gennemførte service.

Clorius

VARMTVANDSMÅLER

Ingeniørfirmaet Odin Clorius A/S

Kalvebod Brygge 20, København V. MI 5363, lokal 7

Salgskontor i Jylland: Stadion Allé, Aarhus (061) 2 51 70
Servicekontorer over hele landet

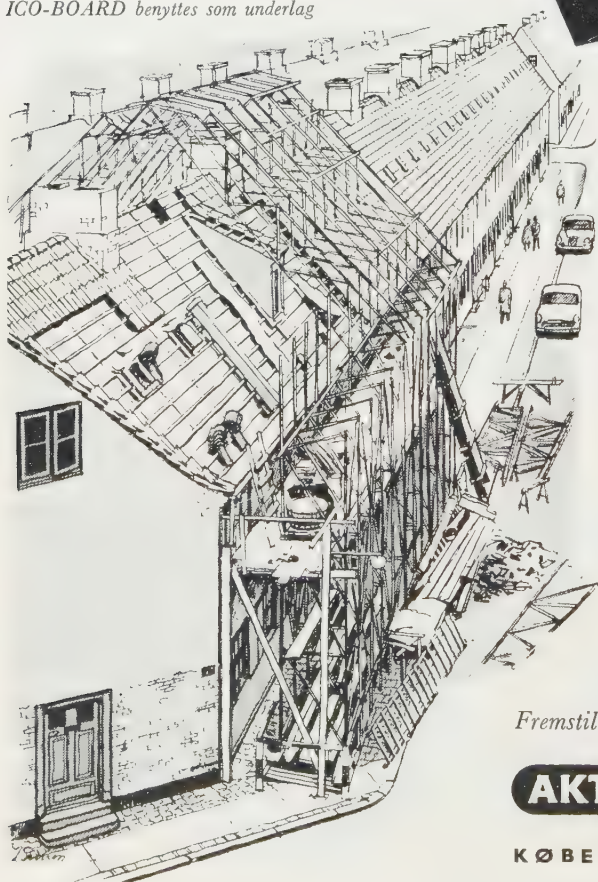

*Rold Stor-Kro – også her
er anvendt ICO-BOARD under tegltaget*

til nye og
gamle tage ...

ICO-BOARD
TEGLUNDERLAG

*Nyboder – tegltagene fornyes og
ICO-BOARD benyttes som underlag*

ICO-BOARD er asfaltimprægneret fiberplade i ruller til underlag for tegl.

ICO-BOARD kan anvendes fritbærende fra spær uden bræddeunderlag, og man har mulighed for at anvende tegl ned til en taghældning på 20°.

ICO-BOARD varmeisolerer taget, og man sparer understrykning af teglstenene.

ICO-BOARD har været forelagt bygningskommissionen og godkendes af Københavns Magistrat efter ansøgning.

ICO-BOARD er løsningen på det rigtige dobbelttag – og man kan spare bræddeunderlaget.

Fremstilles kun af

AKTS. JENS VILLADSENS FABRIKER

KØBENHAVN - MALMÖ - OSLO - HELSINGFORS

24 fabrikker over hele Skandinavien

Hovedkontor: Islands Brygge 41 - København S - Asta *2800

Storviks Hammarby, torvet

Arbejder af Ralph Erskine

Ralph Erskine er englænder, men har virket i mere end en halv snes år i Sverige. Hans tegnestue er indrettet i en Thems-båd, et lille stykke England han har fortøjet ved Drottningholm uden for Stockholm. Om sommeren slæbes båden ud til en ø i den stockholmske skærgård. Dens besætning af arkitekter medbringer koner og børn. Hverdagen krydres med lidt romantik. Man yder et bidrag til den eskapisme, der synes at trives så vel i vores rationelle tid.

Det usædvanlige er karakteristisk for mange af Erskine's arbejder. At en engelsk arkitekt har succes i Sverige er i sig selv usædvanligt. Svensk og engelsk temperament har ikke meget tilfælles. Men de har dog måske én ting fælles, interessen for det maleriske i arkitekturen. Butikscntret i Vällingby, der er af ren svensk oprindelse, er colour-full – sådan som butikscntrene i de engelske new-towns. Erskine's butikscnter i Luleå slår dem dog alle i malerisk bevægethed og opfindsomhed.

Erskine er englænder, ikke blot af temperament, men også af uddannelse. Det præger selvfølgelig hans arkitektur. Det nye miljø, hvori han arbejder, sætter imidlertid også sit præg på hans bygninger. De får bastardens styrke og sundhed. Til gengæld må de savne racepræget – den nordiske tradition i bygningskunsten. Men sandt at sige er den heller ikke længere karakteristisk for nordiske arkitekters arbejder.

På den anden side har Erskine heller ikke tilsluttet sig den internationale arkitekturretning. Det ville man ellers have fundet helt naturlig i hans situation. Måske er det netop hans fornemmelse for miljøet, der har spærret ham denne vej. Nordisk klima og levestil vil

jo i almindelighed indbyde til mere robuste udtryksformer end internationalismens, der har deres udspring under mildere himmelstrøg.

Situationsfornemmelse er en egenskab mange arkitekter må misunde Erskine. Det er en drivkraft som sætter ham i stand til selv at skabe opgaverne, at formulere programmet. For selvom Erskine's arkitektur er malerisk er den langt fra kulisser. Den er formet over og til menneskelig udfoldelse. Ja i mange tilfælde vil den skabe mulighed for en ny livsform. Han er en aktiv medarbejder i det store team, der bygger det svenske samfund.

Endnu en karakteristisk egenskab ved Erskine's arbejder er materialevalget. Det er som om han med den fremmedes øjne har særlig blik for de traditionelle svenske byggematerialers æstetiske værdier.

Erskine's arbejder er på grund af deres originalitet vanskelige at sætte i bås. De er tillige meget forskellige, formet som de er over den aktuelle opgave. Når han bygger huse til skovarbejdere udtrykker han sig i et kraftigt og enkelt sprog. Når han bygger vintersports-hotel er det næsten, som han havde ladet naturen forme eksteriøret. I kontrast hertil har han formet et levende og afvekslende interiør fuld af artisteri og overraskelser, en varm og venlig atmosfære, hvor man trives efter strabadserne i sneen.

Ralph Erskine er en frodig kunstner, der i det svenske byggeboom har fået mulighed for at realisere sine særprægede ideer. Hans arbejder har vakt interesse langt uden for Sveriges grænser. Af hans store produktion vises i det følgende nogle få af hans mest karakteristiske arbejder.

Storviks Hammarby. Kædehuse
set fra torvet
Arkitekt: Ralph Erskine

Arbejderboliger ved Storviks Hammarby

I nærheden af og med støtte fra en papirmassefabrik er et lille boligområde under bygning. Erskine har formet det som en landsby med en stor fælles grønning – forbilledet er en engelsk *village-green*.

For de mange svenske industrivirksomheder, der ligger i landdistrikterne, kan det være vanskeligt at fastholde eller tiltrække arbejdskraft. Bylivet lokker de unge bort.

Som modtræk har mange svenske virksomheder derfor støttet bygningen af gode familieboliger. Når det tillige – som her – lykkes at skabe et venligt miljø, synes man de må få held med deres bestræbelser. Byen får selvfølgelig både skole og butikcenter.

Husene er opført af letbetonblokke. I de to-etages rækkehuse er underetagens ydervæg beklædt med slaggesten fra et nedlagt jernværk.

Den nærliggende papirfabrik er også tegnet af Ralph Erskine.

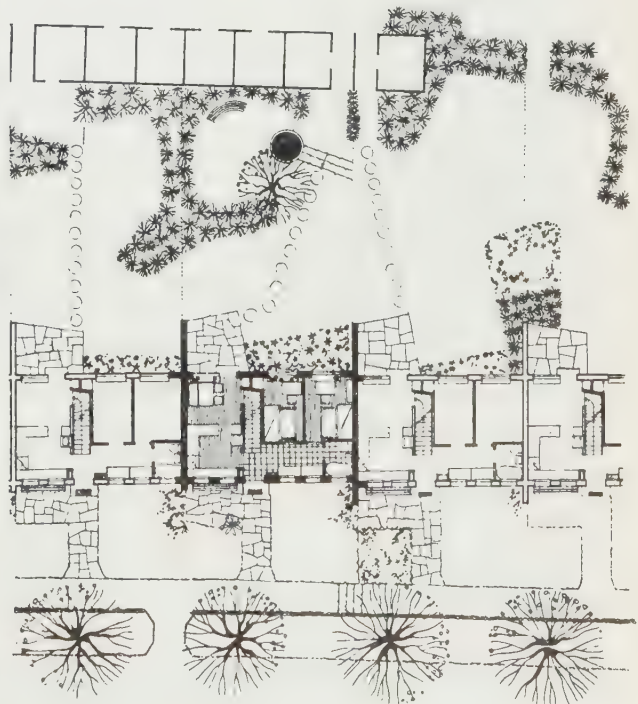
Kædehuse, planer 1:400

Storviks Hammarby. 2-etagers rækkehus set fra torvet

Storviks Hammarby. 2-etagers rækkehus set fra haven

2-etagers rækkehuse, planer 1:400

Papirfabrik i Östenfors

Fabrikken er opført af jernbeton og beklædt med mursten. Det forklarer de for murstensbyggeri noget usædvanlige murformer. Iøvrigt angives de kurvede former at have det rationelle formål at give murene den fornødne vindstivhed.

Fabrikationen fremkalder vældige dampmængder. For at undgå kondensproblemer er der ved alle vinduer tredobbelt glas. Taget er tækket med eloxeret aluminium.

Også i forbindelse med denne fabrik har Erskine projekteret en by med arbejder- og funktionærboliger og et lille bycenter.

*Papirfabrik i Ostensfors
Arkitekt: Ralph Erskine*

Jädraås
Situationsplan
1:2000

Skovarbejderboliger i Jädraås

Tidligere levede skovarbejderne i temporære hytter nær de felter, hvor skovningen pågik. Skovarbejderne levede isolerede fra familie- og samfundsliv. Udbygningen af vejnettet har gjort det muligt at samle skovarbejderfamilierne i småbyer, hvorfra der arrangeres bustransport til de skiftende arbejdspladser.

En af de første byer, bygget efter dette princip, er projekteret af Erskine i Jädraås.

Den fælles grønning minder ikke meget om sit engelske forbillede. Istedet for græs og kastanjer præges pladsen af træbrolægning og slanke fyrretræer. Men fællesskabs- og tryghedsfølelsen skal nok kunne trives endda. De 18 huse, den lille by rummer, er opført af letbeton og træ. Den overhængende 1. sals-etage giver bebyggelsen et særpræg, der måske for engangs skyld bringer ældre nordisk byggeskik i erindring.

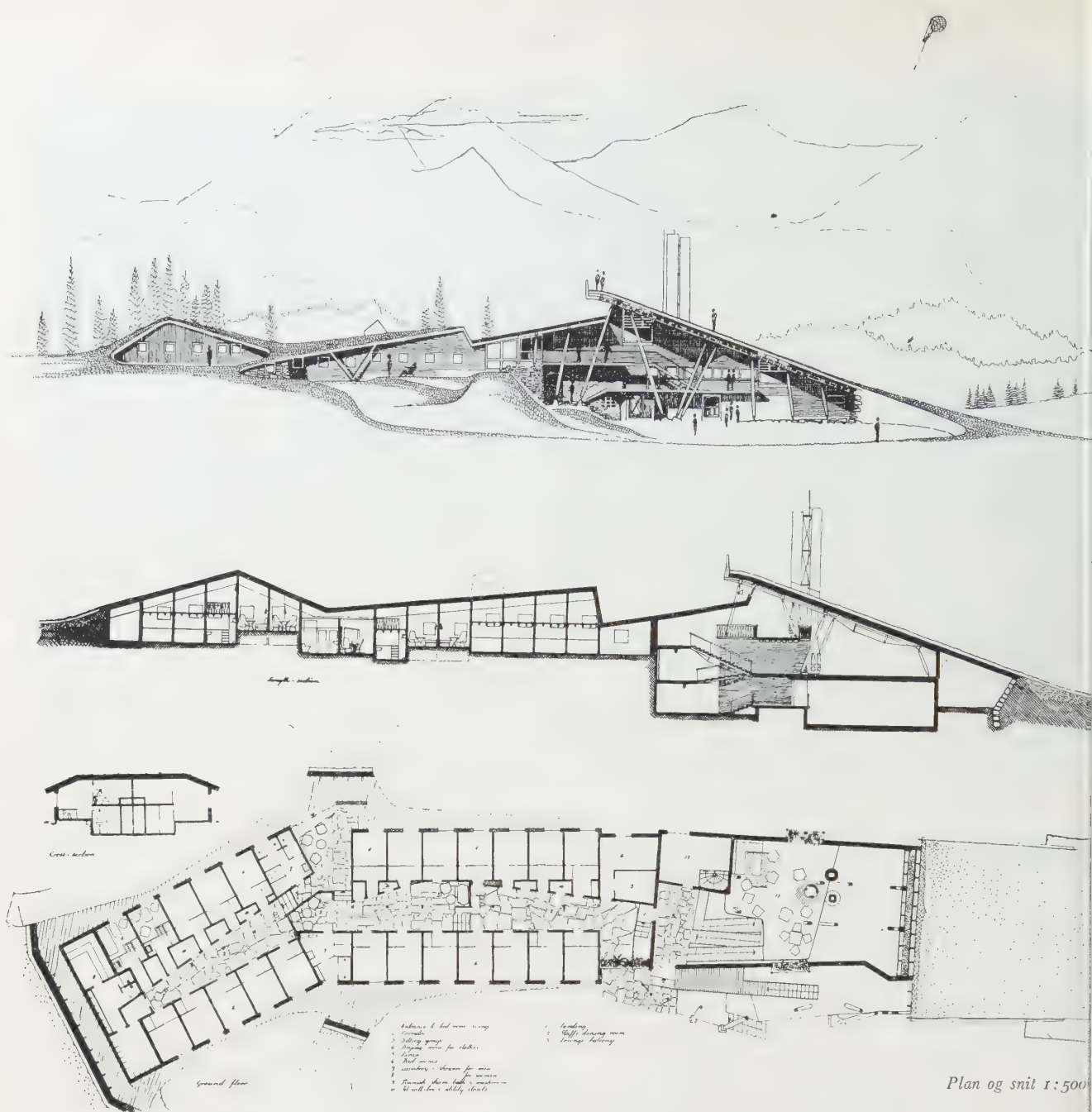

Plan 1: 400

Skovarbejderby i Jädraås
Arkitekt: Ralph Erskine

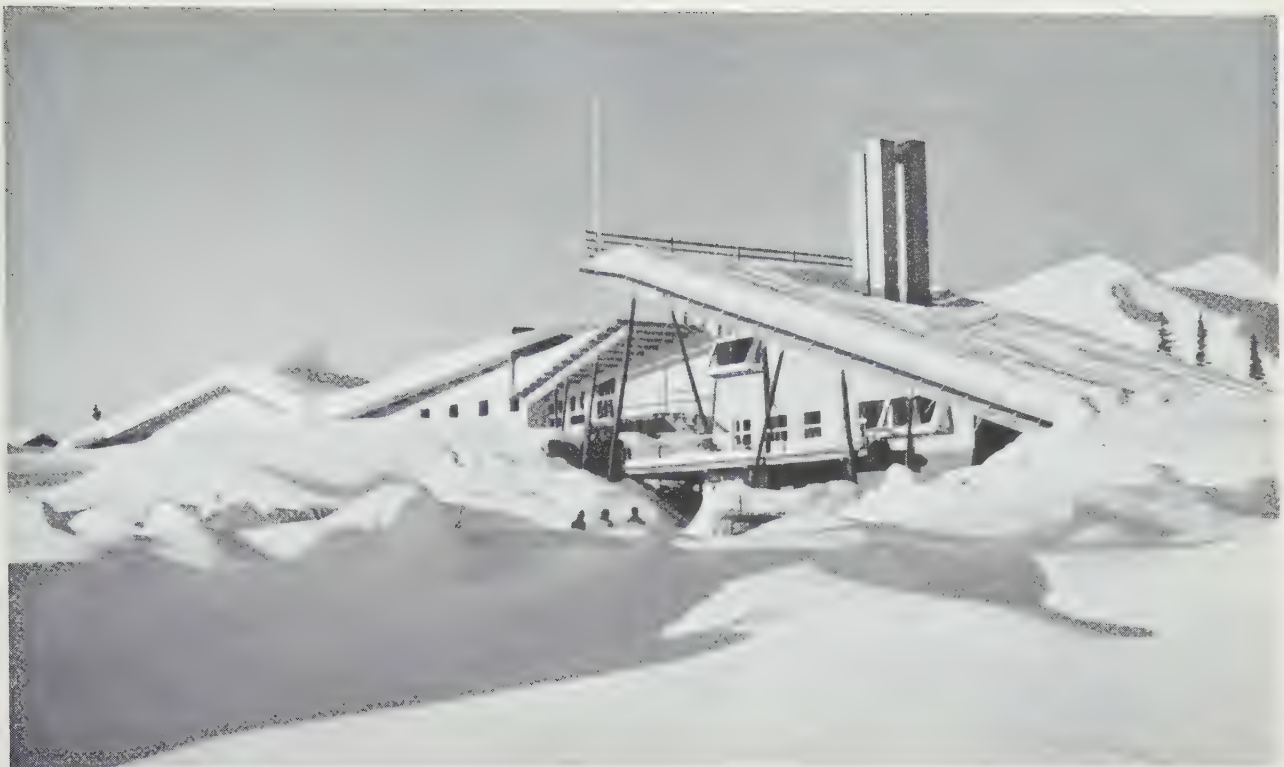

Borgafjäll turiststation

Dette arbejde hører til Erskine's mest publicerede. Når man tænker på tidligere tiders højfjeldshoteller, der som fremmedlegemer i misforstået tyrolerstil skæmmer bjergskrånninger i hele Europa, må hotellet i Borgafjäll virke sensationelt.

Erskine har søgt at forme bygningen, så den helt underordner sig terrænet. Tagene er formet som sammenføjet sne. Det har dog ikke været hans tanke at kamuflere hotellet. Det er f. eks. malet i kraftige farver, omtrent som dem, der er anvendt i lappernes klædedragt. Trods de tilsyneladende komplicerede konstruktioner, skal hotellet have været væsentlig billigere at opføre, end andre turisthoteller.

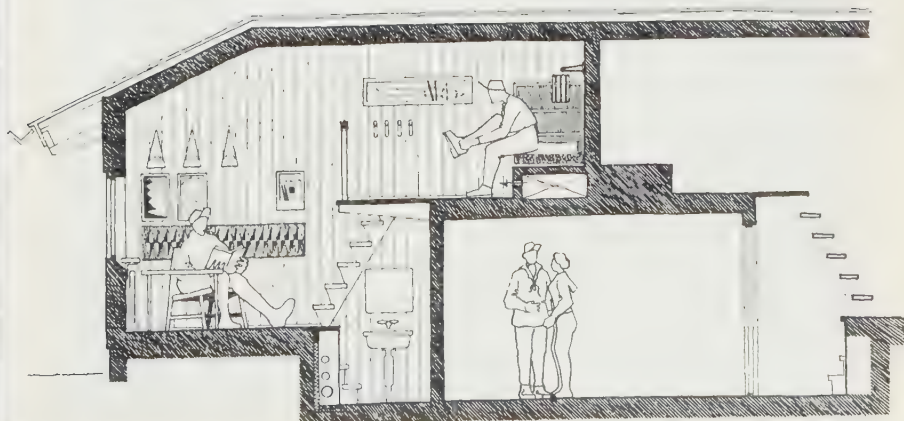
Materialerne er i hovedsagen de på stedet forekommende. Træet er skåret op på stedet. Stenene er brudt på stedet. Tagene er dækket med birkebark og tørv. I interiørerne står de ru trævægge umalede, oftest ammoniakrøgede.

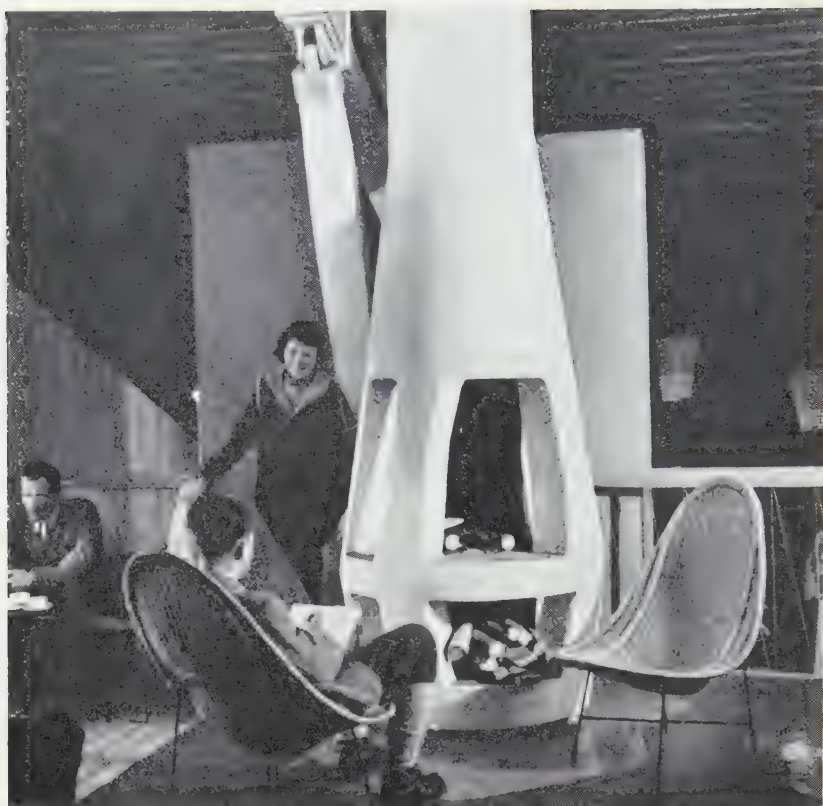

*Borgafjäll turiststation
Arkitekt Ralph Erskine*

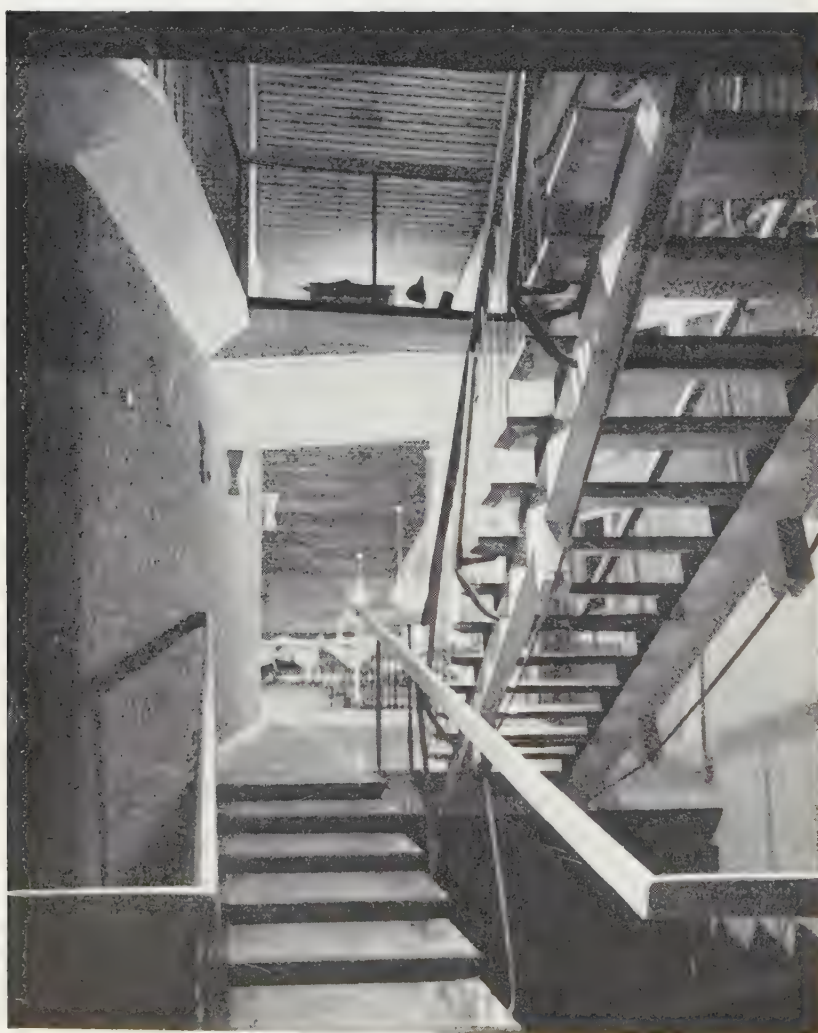

Gæsteværelse. Til venstre set fra gangen. Herunder snit 1:100

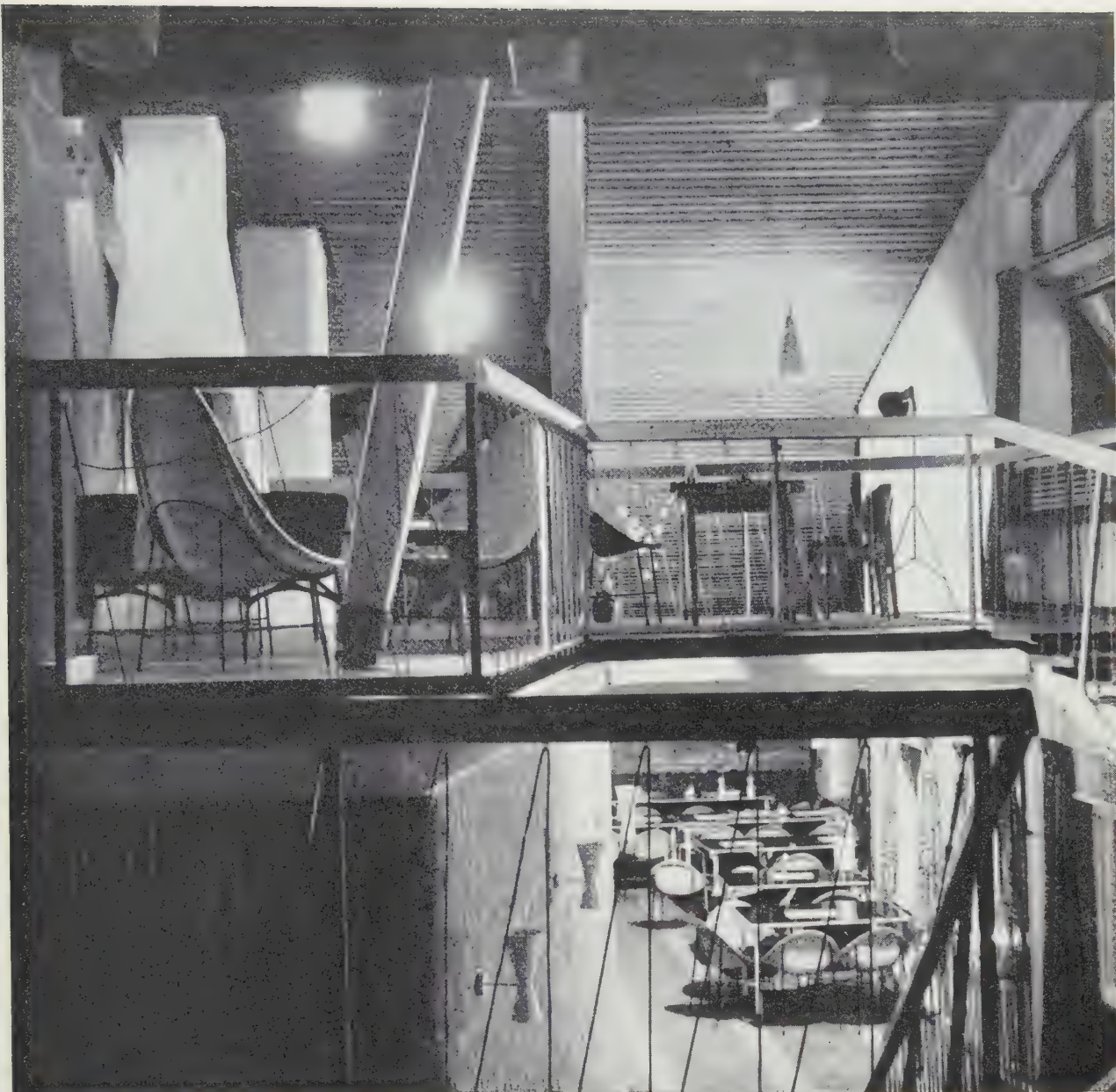

Pejseplads i opholdsrummet

Trapperne der forbinder vestibule, spisesal og opholdsrummet på balkonen

Opholdsrummet er placeret på en balkon, der strækker sig ind i spisesalen

Butikscenter i Luleå

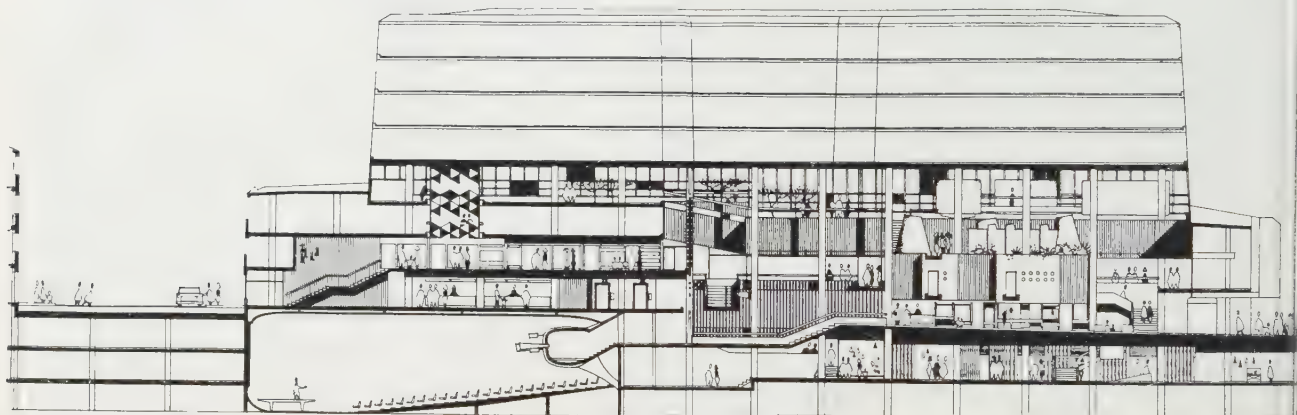
Arkitekt: Ralph Erskine

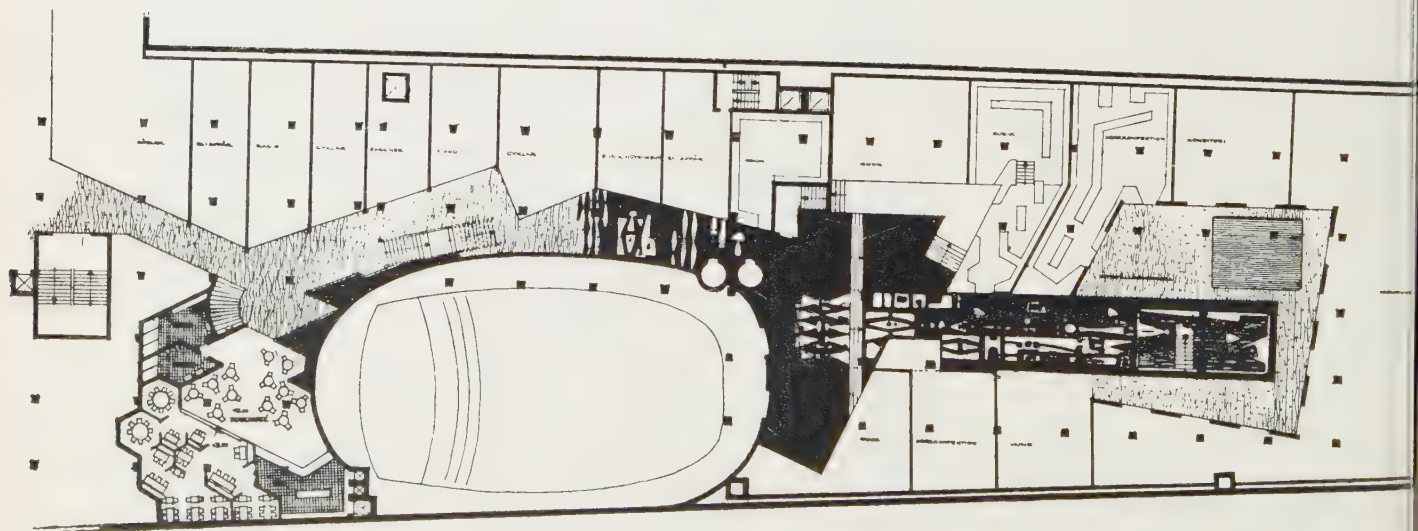
Luleå, nær polarcirklen, er inde i en kraftig udvikling. Nordsveriges industrialisering er baggrunden for en næsten eksplosiv urbanisering af dette hidtil meget åbent bebyggede område. Den øgede velstand stiller ikke mindst krav til butiksområdernes udbygning.

Erskine har fundet frem til en meget overraskende løsning på udformningen af et butikscenter under disse ugæstmilde himmelstrøg.

Sydeuropas smalle butiksgyder med de livfulde gadebilleder må have været hans forbillede. En så voldsom omplantning af ideer kunne synes umulig. Men tværtimod ser der ud til at være god fornuft i fremgangsmåden. Den, der til daglig færdes i en øde eller åbentbebygget egn, ser selvfølgelig en særlig charme

Snit og kælderplan 1:600

i det koncentrerede butiksliv med dets mylder af mennesker i de smalle gyder.

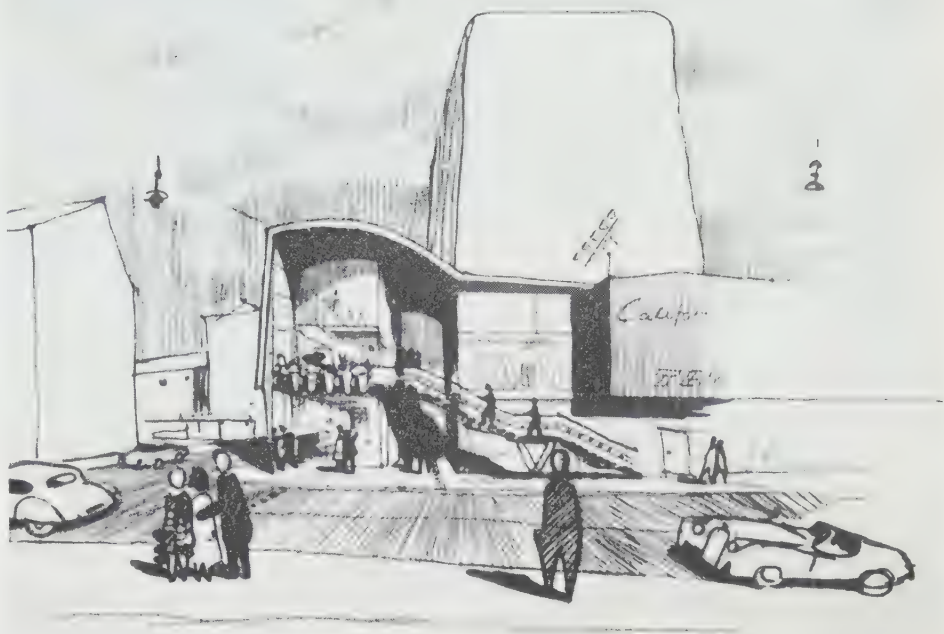
Erskine har formet butikscentret som en stor bygning, der rummer en hel lille by med stræder og torve. Indtrykket af gadebilleder understreges af butiksskiltning, „for-tovsrestauranter“ o. s. v. Selvom det hele rummes i én bygning står butiksgaderne i åben forbindelse med de omgivende gader, kun adskilt af usynlige varmluftstæpper.

Bygningen ejes af et privat selskab, der udlejer de enkelte butikker. Selskabet yder desuden forskellige former for service, f. eks. bistand ved vinduesdekoration, fælles propaganda og postordreafdeling.

Foruden butikkerne er der biograf, cafeer, restaurant og mødelokaler. Der kan på samme tid danses og afholdes religiøse møder. Bygningens kunstige klima tillader et byliv, der hidtil har været utænkeligt i Nordsveriges lange og barske vinter.

Udformningen af bygningen er gjort med megen fantasi. Indenfor et relativt beskedent område er det lykkedes Erskine at samle så mange visuelle oplevelsesmuligheder, som man normalt kun træffer i langt større bycentre.

De erfaringer Ralph Erskine har høstet her, kommer et nyt stort projekt til gode. Han arbejder for øjeblikket på udformningen af det centrale område i Kiruna. Og med hans evne til at bedømme en lokalitets muligheder og tilføre den nyt liv og nye ideer vil han utvivlsomt også her nå et bemærkelsesværdigt resultat.

Skitse, der viser butikscentrets åbne forbindelse med omgivelserne

Centralhallen med butiksgader i flere etager

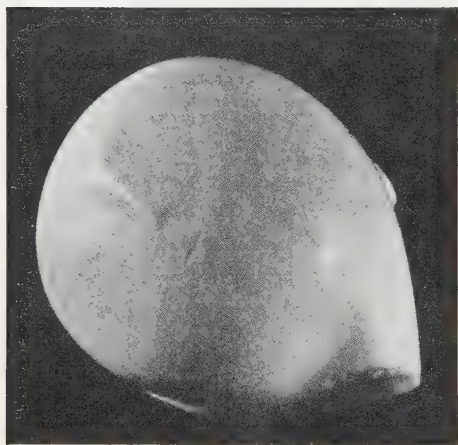
Brancusi

Davis Lewis: Constantin Brancusi. Alec Tiranti, London, udg. i 1957, 115 sider, format 19 x 16 cm, pris 16 sh.

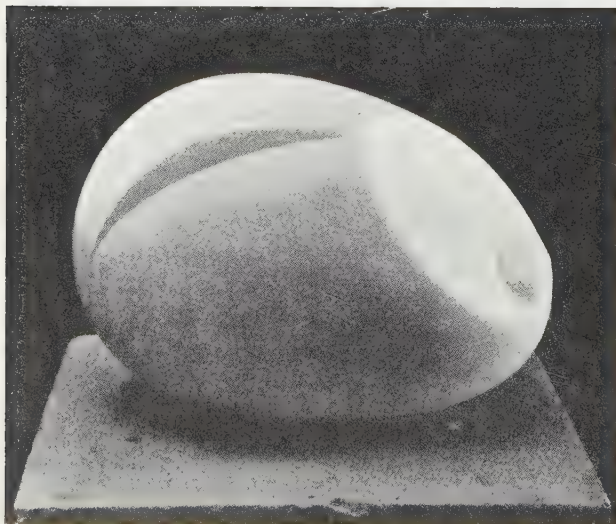
Tirantis forlag har igen udsendt en smuk kunstbog, 65 store og gode illustrationer, en fortræffelig tekst, krideret papir, shirtingomslag og som sædvanlig til en forbløffende lav pris. Vi har før bragt anmeldelser af bøger fra dette forlag, bl. a. af „Bronzes of West Africa“ og når nu emnet er den betydelige billedhugger Constantin Brancusi, den første blandt pionererne i moderne plastik, har vi svært ved at nøjes med et par linier.

Nutidens skulptur baserer sig på 3 „trekanter“, hvis kunstneriske aktivitet starter kort efter århundredskiftet. Den ene er Brancusi – Arp – Giacometti, karakteriseret ved en stram enkel formgivning, en anden Archipenko – Maholy Nagy – Lissitzky, der bryder det traditionelle materialevalg og anvender metal, glas og træ i konstruktivistiske former, og en tredje med Lipchitz – Laurens – Picasso's dramatiske rumfigurer.

Constantin Brancusi døde i sit studio i Paris den 16. marts 1957 i en alder af 81 år. Han var bondesøn fra Rumænien, men træk af livshistorien må De finde

Prometens 1911, Marmor, 12 cm høj

Den nyfødte, 1915. Marmor, ca. 30 cm høj

Kysset, 1908. Kalksten, ca. 60 cm høj. Det er ikke denne, der står på kirkegården i Paris

i bogen. Som menneske var han meget indesluttet. Tilbageholdenhed og enkelhed var hans livsmåde. Afsondret fra omverdenen arbejdede han i sit høje hvide arbejdsrum i 40 år som en munk i en lukket klosterorden.

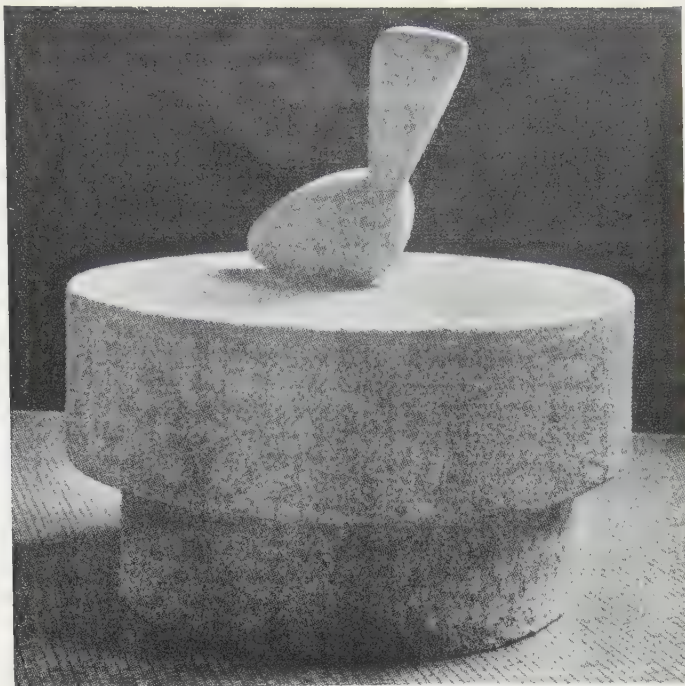
Arbejdets frugter måtte bære præg heraf. Hans arbejdsmåde var en dialog mellem ham og materialet, skriver forfatteren David Lewis, og han giver en smuk karakteristik af „Kysset“. Skulpturen står på en grav i et hjørne af Cimetiere Montparnasse. „I stenens relief anes de 2 figurer som en ubrydelig helhed. Måske er kysset et farvel mellem mand og kvinde, elsker og elskede, før døden skiller, måske viser skulpturen tillige, at han fremstiller død og liv som en uadskillelig dualisme, 2 komplementære skabninger, mand og kvinde, lige nødvendige i eenheden – og døden som giver en anelse af det forbigangne og fremtiden, af det forbigangnes gave til livets fortsættelse, af livet og kærlighedens triumf over døden. (For i hans udkast, nu i Philadelphia-samlingen, anes kvindens frugtsommelighed)“.

„Sovende muse“ (1909–10) viser et ægformet hoved med nænsomt angivne træk, beåndet af følsomhed. I „Torso af en ung pige“, „Fugl i himmelrummet“ og „Flyvende skildpadde“ viser resultater af hans senere udvikling, men forfatteren understreger, hvor svært det er at afstikke en bestemt linie. Nogle arbejder har stået på i årevis, enkelte gennem hele hans liv.

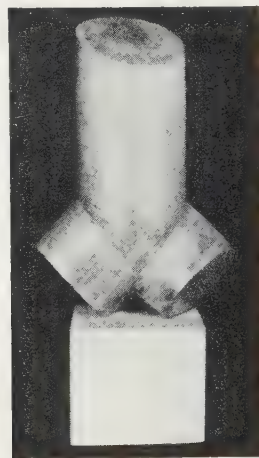
Bogen indeholder mange interessante træk, bl. a. om hans proces mod toldvæsenet i Amerika og om et besøg i hans atelier af en maharajah, der ville bygge et særligt tempel for 4 af hans arbejder, sådant indrettet, at solstrålerne ved middagstid skulle skinne på en bestemt figur i poleret bronze. Det er en god bog for alle skulpturinteresserede.

Dahlmann Olsen

Leda, 1922. Marmor (betonsokkel). Højde ca. 63 cm, med sokkel ca. 125 cm

Torso af ung pige, 1922. Ahorn, højde ca. 63 cm

Fugl, 1912. Marmor, højde ca. 75 cm

Flyvende skildpadde, 1945. Marmor påstensokkel, højde ca. 56 cm

Det ekstraordinære repræsentantskabsmøde om nye honorarregler

Den 12. juli afholdt D.A.L.'s repræsentantskab et ekstraordinært møde, ved hvilket bestyrelsen forelagde repræsentanterne resultatet af de langvarige forhandlinger med monopoltilsynet om nye honorarregler for bygningsarbejder. Endvidere forelagdes et forslag til en standardkontrakt for boligselskabsbyggeri, som er resultatet af en række forhandlinger med Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber om samarbejdsforholdet mellem arkitekt og boligselskab. Der blev ikke truffet nogen beslutninger ved mødet, idet repræsentantskabet ønskede virkningerne af de nye honorarregler nærmere belyst, før det tog stilling til dem. Den egentlige behandling blev derfor udskudt til repræsentantskabets ordinære efterårsmøde.

International idékonkurrence om haveanlæg

Arrangørerne af en omfattende international Gartenbau-Ausstellung i Hamburg i 1963 har udskrevet en international idékonkurrence om udformningen af området mellem Alsteren og Elben i Hamburg omfattende voldanlæg, en botanisk have og udstillingsarrangementet i forbindelse med den internationale udstilling. Der er stillet lige ved 70.000 DM til rådighed til præmiering, og heraf vil 1. præmien udgøre 15.000 DM. Konkurrencen er godkendt af UIA, og forslagene skal være indleveret senest den 19. november dette år. Konkurrencens program ligger til genemsyn i sekretariatet.

Konkurrenceudvalget

Boligselskaberne holder kursus i Sønderborg

I lighed med tidligere år afholder Fællesorganisationen af Almennyttige Danske Boligselskaber i forbindelse med DAL's boligbyggerudvalg og Dansk Ingeniørforenings bygningsingeniørgruppe også i år et kursus på Sønderborg idrætshøjskole i dagene 28. sept. til 4. okt.

På kurset vil bl. andre boligminister Kaj Bundvad tale om „Aktuelle boligproblemer“ kort før rigsdagen tager fat på behandlingen af forslag til nye byggestøttelove.

Desuden vil forretningsfører K. Hansen tale om licitationer, arkitekthonorarer m. v. Der vil blive foredrag om konstruktive byggeformer og erfaringer fra konsulentudvalget og endelig vil et par foredrag handle om beboernes problemer.

Medlemmer af DAL kan deltage i kurset mod en afgift på 110,- kr. der giver adgang til alle møder og udflugter og dækker samtlige måltider (som indtages på skolen), men ikke indkvartering som man selv må ordne på hotel, da fællesorganisationen i år har måttet reservere alle værelser på skolen til egne medlemmer.

Indmeldelse til kurset til DAL's sekretariat inden 1. sept.

Et lektorat ved Sydney universitet

Til arkitektskolen ved Sydney universitet søges en lektor i videnskaber med tilknytning til arkitektvirksomhed (Architectural Science). Man er specielt interesseret i en ansøger, der kan undervise i og udvikle forskningen af akustiske problemer, kunstig og naturlig belysning og bygningsopvarmning.

Ansøgere skal efter kort tids ophold i Australien kunne undervise på engelsk. Ansøgere kan være arkitekter, civilingeniører eller fysikere.

Stillingen lønnes efter kvalifikationer med £ 1.500 - £ 2.100 om året (plus et dyrtidstillæg der for øjeblikket er £ 8 - £ 11 p. a.). Omkostningerne ved rejsen til Australien godtgøres på visse vilkår.

Ansøgninger, der skal være universitetets registrar i hænde senest 30. september 1958, sendes til: The Registrar, University of Sidney, Sydney, New South Wales, Australia.

Nærmere oplysninger fås iøvrigt ved henvendelse til nævnte adresse.

Så enkelt kan det gøres

I en anmeldelse af Købestævnet i Fredericia skriver Politikens medarbejder d. 1. 8.:

Noget epokevækkende nyt skal man dog ikke vente, det skulle da lige være Aarhus fabrikens Royal Systems butterfly bogreoler til ungpigeværelser. Fabrikant, arkitekt Poul Cordovius, hvis virksomhed om kort tid vil være Danmarks største møbelfabrik, har selv tegnet reolen, der simpelt hen er formet som en sommerfugl, en 45 gr.s vinkel.

Byggeomkostningsindeks april 1958

(1955 gnstl. = 100)	1955	1956	1957	1958
Januar	98	102	106	107
April	100	103	107	108
Juli	100	104	107	
Oktober	101	106	108	

Boligbyggeriet maj 1958

Hovedstadsområdet samt 5 provinsbyer og disses forstæder	Antal lejligheder			
	April 1957	Maj 1957	April 1958	Maj 1958
Byggetilladelse givet i løbet af måneden	1 086	1 218	931	1 281
Byggetilladelse ved månedens slutning	3 524	3 406	4 206	4 007
Påbegyndt i løbet af måneden	1 070	1 298	944	1 410
Fuldført i løbet af måneden	626	959	667	569
Under udførelse ved månedens slutning	14 672	14 999	11 214	12 051
Beregnete tal for hele landet, excl. egentlige landkommuner				
Under udførelse ved månedens slutning	22 400	22 800	17 100	18 300

Indlæg

Contemporary danish architecture

Politikens anmeldelse d. 25. 7. af „Contemporary danish architecture“ og en kort påfølgende diskussion i bladet d. 28. 7. kan næppe videreføres med nogen større interesse for Politikens læsere, men har affødt fig. kommentar, der forekommer mig at passe bedre i „Arkitekten“s spalter. Til den nævnte bog findes der betydelig mere stof, end den har kunnet rumme på sine ca. 100 sider, og når bogen ikke bringer arbejder af de i Politiken nævnte arkitekter må det på ingen måde tages som en kvalitetsmæssig undervurdering af disse arbejder, men kun som en konsekvens af ønsket om at belyse hver enkelt emnegruppe bedst muligt indenfor den begrænsede plads.

Finn Monies

LYFA

ORIENTERING

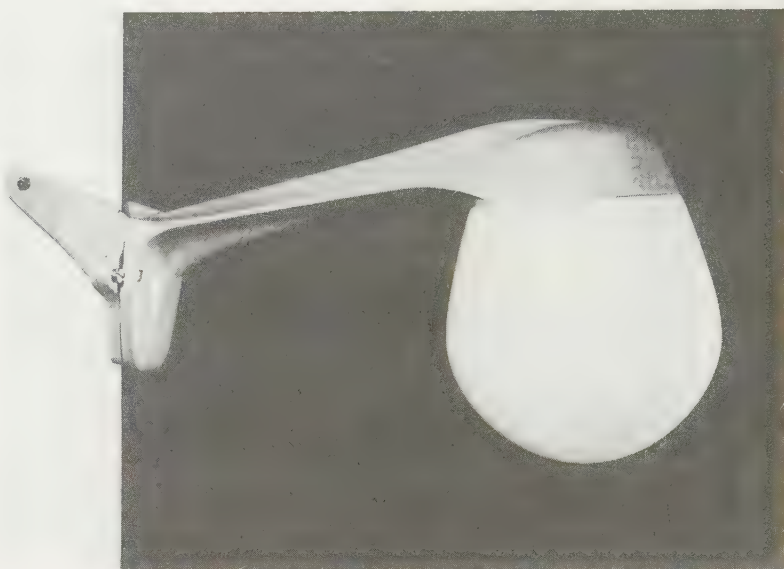
BELYSNING og
EL-MATERIEL

UDENDØRS LAMPETTER

U 73 kr. 52,00

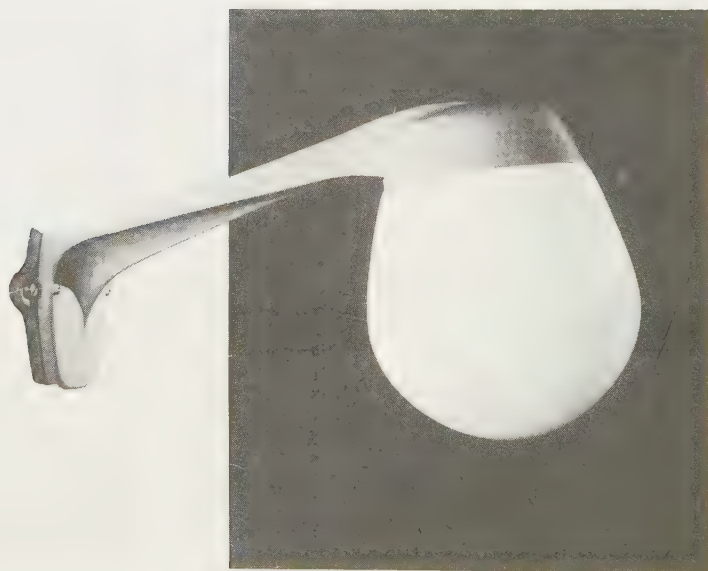
Combal-lampet med
vinkelstykke (til opsæt-
ning på hjørne).
Letmetal, lakeret lysegråt.
Sokkel, 11×9,5 cm.
Arm, 36 cm.
Indtil 75 watt.

1 glas 81276 opal.

U 72 kr. 43,00

Combal-lampet som U 73,
men med plan flange.

LYFA

BLANKAVEJ 32 - KBH. VALBY - TLF. 30 04 11

AALBORG
tlf. 3 58 88

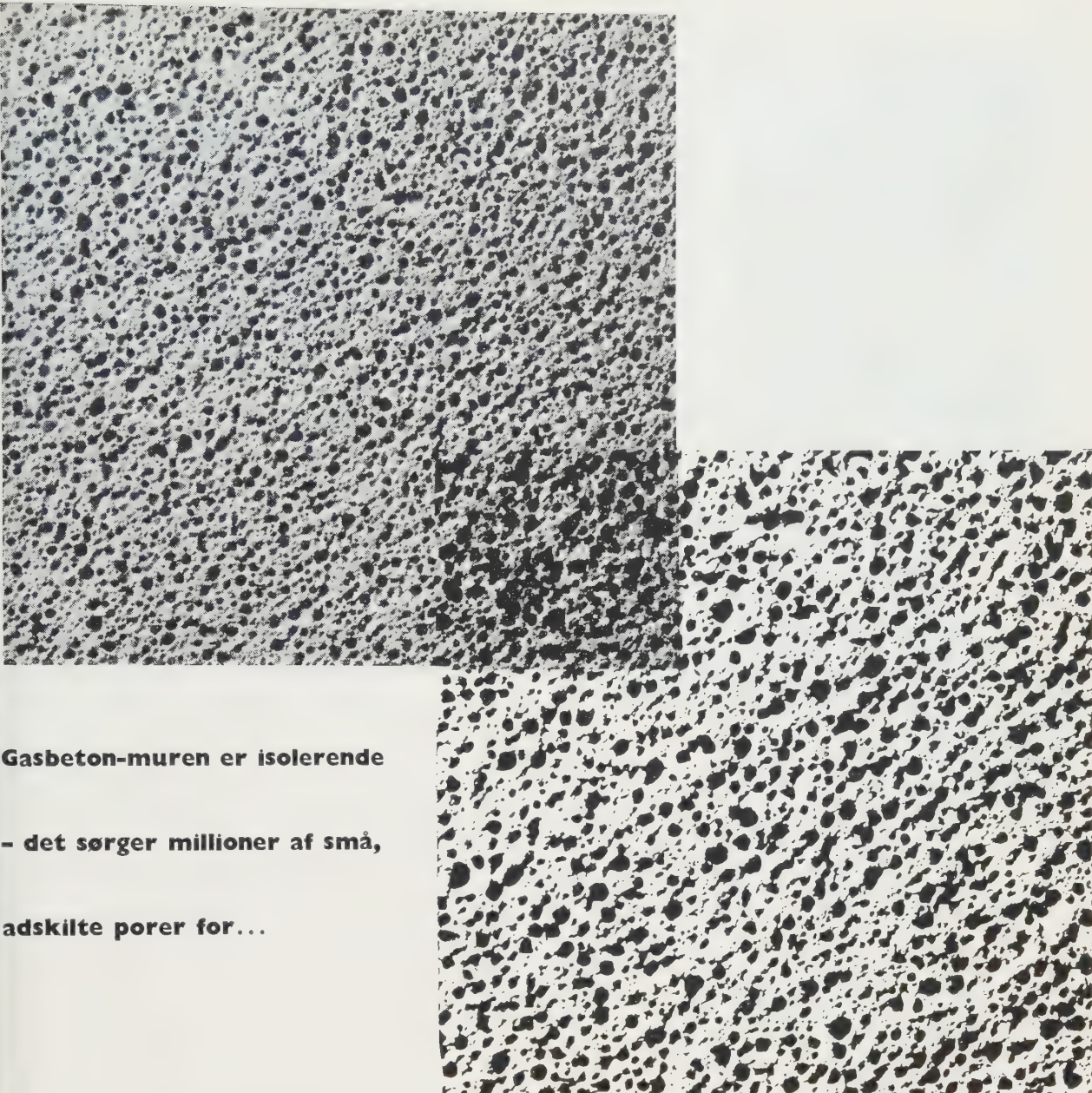
ÅRHUS
tlf. 3 27 22

ESBJERG
tlf. 5400

HADERSLEV
tlf. 231 14

HORSENS
tlf. 2 37 00

ODENSE
tlf. 12 25 25

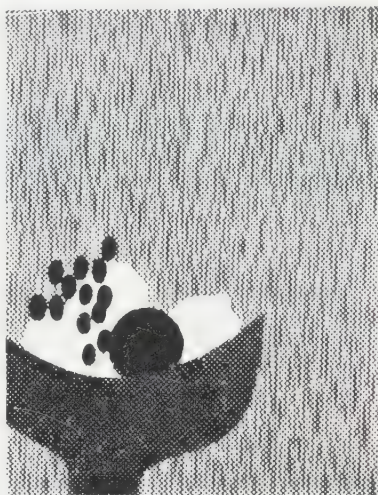
Gasbeton-muren er isolerende
- det sørger millioner af små,
adskilte porer for...

Materialet er nemt at bearbejde med almindelig sav, økse, bor
- har lav egenvægt - stort format - kræver ringe mørtelforbrug
... alt sammen egenskaber, der muliggør en kort opførelsestid.
I sig selv en besparelse - rentemæssigt en gevinst.
Gasbeton svarer til tidens byggekrav... også til etagebyggeri.

byg med
GASBETON

DANSK GASBETON AKTIESELSKAB . FREDERIKSBORGGADE 18 . KØBENHAVN K . C. 9575

- anset og velset

Laan med Løbetid 60, 43 eller 30 Aar – samt i særlige Tilfælde 10 Aar – ydes i faste Ejendomme i By og paa Land indenfor Østifterne og Samsø

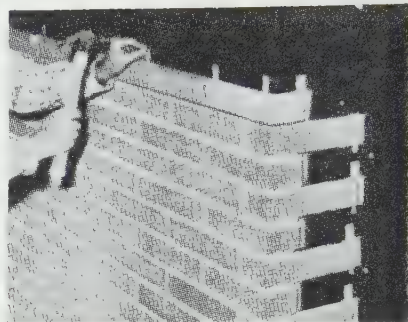
Cirkulerende Kasseobligationer c. 3,2 Milliarder Kr.

Foreningens Indskrivningsafdeling modtager til gratis Opbevaring og Forvaltning Obligationsbeløb fra Kr. 10.000

Jarmers Plads 2, København V . Tlf. C. 8501

BYGGETEKNISK ORIENTERING

Påsømning af teglstens beklædning

Tegl tilpasses træskelethuse

Som bekendt er træskelethuse dominerende i USA, men der gøres fra teglværkernes side store anstrengelser for at komme ind på markedet. Disse anstrengelser omfatter dels rationaliseringsbestræbelser inden for fremstillingen og transporten af de normale teglprodukter, dels udviklingen af nye fabrikater, der er specielt egnede til det amerikanske byggemarked.

Et af disse produkter ses på illustrationen. Det er et beklædningsmateriale af tegl, hvori er indstøbt metalklips. Disse metalklips gør det muligt at sømme teglproduktet uden på en træskeletvæg. Væggen kommer herved til at fremtræde som en muret væg, idet fugerne bagefter udfyldes med mørtel. Teglpladen er $\frac{3}{4}$ " tyk, og vægge beklædt på denne måde bliver i øjeblikket prøvet i en række byer i USA.

Hvad enten man synes om metoden eller ej, kan den betragtes som karakteristisk for de veje, man i øjeblikket går inden for amerikansk småhusbyggeri, hvor argumenter som „sales appealing“ spiller en væsentlig rolle.

J. Br.

Kilde: Practical Builder, 1958

El-ventilator i nutidens køkkener

– effektiv ventilation kræver rigtig installation

I mange år er det her i landet blevet betragtet som fuldt tilfredsstillende, når f. eks. et køkken – som foreskrevet i de nyere bygningsvedtægter – var forsynet med et 10×15 cm aftræk i loftet over kogepladsen. Mangen husmor har sagt stygge ord om arkitekt eller ingeniør, når kold træk er kommet ned fra aftrækket og mados siver ind i gange og stuer. Et åbent vindue hjælper – men det trækker også varmen ud af rummet! I det danske klima med vinterens vekslen mellem frost og tø, bliver køkkenvinduet med falsene løbet fulde af vand let et noget kedeligt bekendtskab.

Et elektrisk ventilationssystem betragtes stadig som noget af en luksus, og er det måske også, hvis man hermed ligefrem vil forstå air-conditionering af hele boligen under et. Tænker man sig imidlertid en løsning for køkkenet, hvor en effektiv ventilation trænger sig mest på, er problemet ikke så uoverskueligt. Elektriske ventilatorer findes nu på markedet i forskellige

LYSKOPI ZINKTRYK

MINERVA 3630

Tutein & Koch

GRAFISK ETABLISSEMENT

FARVERGADE 8 - KBHVN. K.

BEO-LUX

helautomatiske
kvalitets-OLIEFYR

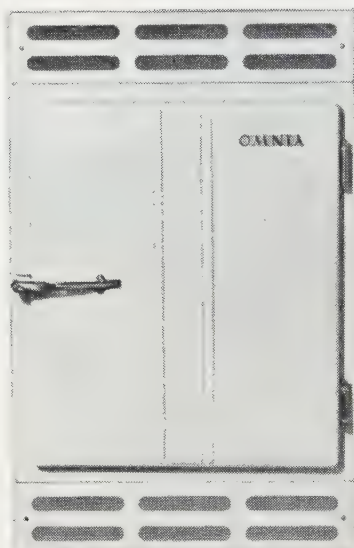
Banklån kan ordnes med betaling over 8 terminer

Akts. BEO-LUX Oliefy
Jagtvej 85 . TA 237 - 5203

Årets byggenyhed!

OMNIA - KØLESKABET

- det helstøbte køleskab!

OMNIA-køleskabet er fremstillet efter helt nye principper med anvendelse af fiberarmeret materiale og besidder enestående effektiv kølevirkning

OMNIA-køleskabet fås med absorptions-aggregat som 70 l bordmodel og som 80 l indbygningsmodel samt med kompressor som 80 l indbygningsmodel

Indhent tilbud eller forlang demonstration

OMNIA KØLEINDUSTRI A/S

Buddingevej 289

København-Søborg

Telefon SØborg 4675

ZENITH

Byg
billigere
hurtigere
bedre

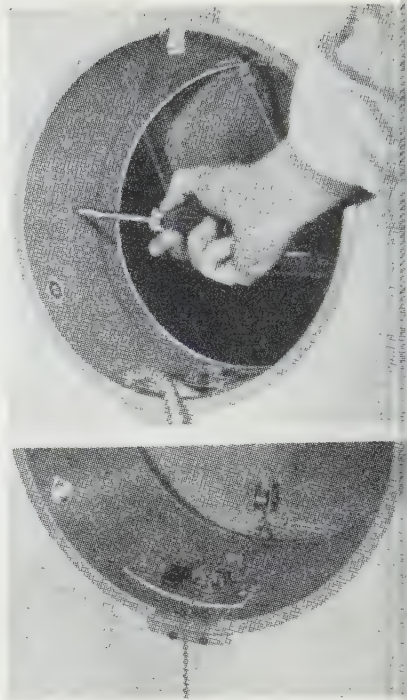

FUNDAMENTBLOKKE

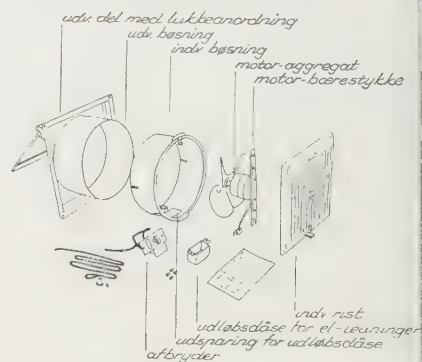
GODKENDT TIL
BYGGERI MED
STATSSTØTTE

Ang. tekniske oplysninger se **HFB** side 74

Typisk amerikansk
ventilator til ydermur
af træ
Fasco Industries, Ro-
chester, N. Y.

Fasco ventilatorens en-
kelte dele

udførelser og prisklasser og vinder stigende udbredelse, både i de gamle huse og i de nye, hvor der egentlig burde have været tænkt på dem fra starten

Kan installation ske i forbindelse med en eksisterende aftrækskanal, er dette naturligvis den simpleste løsning, men meget ofte vil dette - f. eks. på grund af aftræksrørets dimension - være vanskeligt og man kan da oftest med fordel vælge en ventilator, der monteres i rummets ydervæg.

Principielt består en sådan el-ventilator af to dele: en udvendig del med en lukkeanordning eller rist og en indvendig del, der væsentligst består af motor og propel, men som også kan indeholde lukkeanordningen. Disse to hoveddele vil ofte være fremstillet således, at de plader, der udgør grundelementet, overlapper mur eller træværk omkring ventilationsåbningen, og således dels skaber mulighed for en fastgørelse, dels dækker over eventuelle småskader, der måtte være fremkommet i forbindelse med åbningens udførelse. Mens de to dele af en ventilator, der monteres i en ydervæg af mursten normalt ikke har forbindelse med

**når
det
gælder
gulvet ...**

Moderne Linoleums-
produktion har fundet frem
til farver og mønstre, der helt er
i rytme med moderne arkitektur.

De brede baner, der kan skæres efter
smag og behov, giver mulighed for
kunstneriske kombinationer,
som intet andet gulvmateriale.

Og bag det farveglade, kunstneriske ydre står garantien
for kvalitet - bygget på generationers erfaring.

Linoleum er enestående varme-
og lydisolerende. Det er skridsikkert og har en slidstyrke,
der ikke overgås - en sejg smidighed,
der gør det behageligt at gå på. Linoleum er hygiejnisk,
fordi det er let at holde, og endelig
er det økonomisk i anskaffelse og pålægning -
et gulv, der har alle fordele.

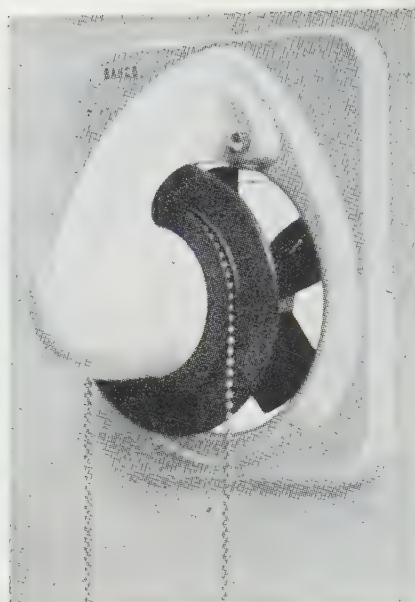

linoleum

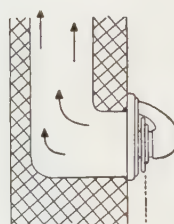
en gulv-værdi, der holder!

GRECO DØRE

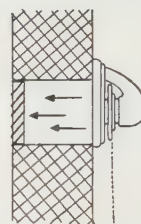
FABRIK
N. HELMER HENRIKSEN
KYSTVEJ AARHUS TELF. 24700
FORHANDLERE OVERALT I DANMARK

Den svenske Bahco-ventilator type 15, der forhandles herhjemme

Ventilator i aftrekskanal.

Ventilator i ydermur

Bahco-ventilator i ydermur og aftrekskanal. Placering under loftet er også mulig

Fibo BETON KLINKER

— de lette og stærke betonklinker med den ubrudte cellestruktur —
ER VÆRD AT ARBEJDE MED
leveres i sorteringerne 0-3, 3-10 og 10-20 mm — Forsendelse overalt
Tal med Deres forhandler om FIBO

1/2 FISKBÆK BETONKLINKERFABRIK
FISKBÆK PR. HERBORG
TLF. HERBORG 12

hinanden, idet muråbningen her gerne lukkes og pudses mod det evt. hulrum, kan der med særligt henblik på anbringelse i ydervægge af træ fås ventilatorfabrikater, hvori indgår to cirkelrunde bøsninger, der ved monteringen, henholdsvis udefra og indefra skubbes ind i hinanden. Herved er der også skabt mulighed for tilpasning til forskellige vægtykkelser.

Placering og virkemåde

Det har vist sig, at el-ventilatorens ideelle placering er i ydermuren, idet der ved denne placering bl. a. ikke fremkommer den friktion og nedsættelse af luft-hastigheden, som kan forekomme i et aftreksrør. Ventilatorens opgave i rummet er at skabe et undertryk, og det sørger den for, hvis den udsugende luftmængde står i et rimeligt forhold til lokalets størrelse. I et køkken vil man normalt skulle regne med en udskiftning af luften ca. 15 gange i timen. For at opretholde det nævnte undertryk, er det nødvendigt at holde døre og vinduer lukkede i rummet. Den nødvendige tilgang af luft kan da f. eks. ske ved at lade spisekammerdøren stå på klem, — hvis der altså er en spisekammerventil, eller luften kan tilføres under køkkendøren, hvis denne er uden dørtrin. Er disse to muligheder ikke til stede, skubbes køkkendøren til uden at lukkes. Man opnår altså en luftstrømning mod køkkenet, og derfra ud gennem ventilatoren. Et åbent køkkenvindue ødelægger ventilatorens muligheder for

HYLOSAN

sikrer mod svamp, råd og **skadedyr . . .**

Ved at foreskrive HYLOSAN til alt træværk sikrer De bygherren mod overraskelser i form af råd, svamp og skadedyr.

HYLOSAN er et gennemprøvet produkt med bl. a. pentaklorphenol, og det giver den sikrest mulige imprægnering.

HYLOSAN er let at påstryge – det har stor indtrængningsevne – lader sig ikke udvaske af træet, og der kan males på HYLOSAN-impræneret træ. HYLOSAN er godkendt af Boligministeriet for anvendelse i statsstøttet byggeri.

HYLOSAN fås grøn, lysebrun og farveløs.

TAXOLEUM (blokhusharve) med samme imprægnerende egenskaber fås i to smukke farver: mellembrown og mørkebrun.

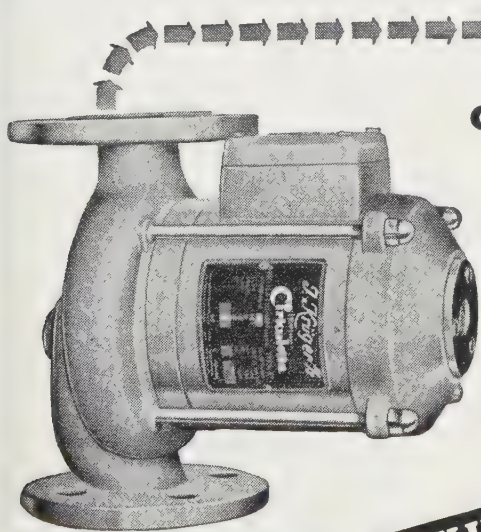
Vi vil gerne sende Dem yderligere oplysninger.

København
C. *13.842

Holbæk
*1213

Horsens
*2 53 33

Gælder det cirkulationspumper!

Det skal være Krügers!

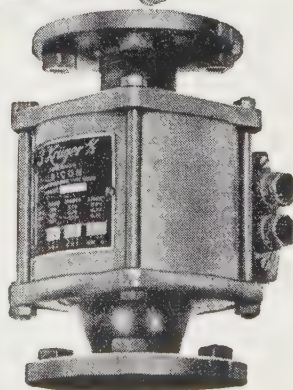
- ★ Selvmørende
- ★ Lydløse og driftssikre
- ★ Ingen pakdåse
- ★ Ringe kraftforbrug
- ★ Tilslutning til 3 × 380 og 1 × 220 volt

Cirkulella

CIRKULATIONS PUMPERNE

Unicon

- ★ Anvendes til centralvarme og varmt brugsvand

J. Krüger A/s PUMPEAFDELING

FABRIK OG SALGSKONTOR : STUBMØLLEVEJ 35 . KBH. SV . TLF. VALBY *10 775

IFÖ KOMBINATIONS-KLOSET med påmonteret stopventil

- overflødigger sædvanlig cisternehane
- giver enklere, smukkere og nemmere installation
- er drejelig for rørtilslutning fra alle sider
- billig i anskaffelse
- godk. af Københavns Vandforsyning

Generalagentur:

MAX SIBBERN
SVANEMØLLEVEJ 122 • HELLERUP • HE.5555

Silikonat

mod Regn og Fugt-
til Mur- og Tagsten m. m.

V. Meyer
BYGNINGSMATERIALER

NIELS JUEL'S GADE 9 KØBENHAVN K MINERVA 3925

at påvirke trykforholdene, og det samme er tilfældet med en åben yderdør, hvor kold luft vil strømme ind forneden, og den varme – og madosen – strømmer ud foroven.

Altså: luk vinduer og døre, men sørg for passende frisklufttilførsel.

Ikke alene i køkkener, men også f. eks. i badeværelser, raske- og tørrerum og toiletter kan man med fordel anvende en el-ventilator. Det bliver mere og mere klart, at ventilation ikke er en luksus, og at udgifterne er rimelige i forhold til de goder, der kan opnås.

SBI-TT

Kilde: *Practical Builder* (U.S.A.) 1958.

Opvarmning med dybfrossen naturgas

Dybfrossen kød og grøntsager er en almindelig foreteelse i dag. Men dybfrossen naturgas –?

Det må vist for de fleste siges endnu kun at være et begreb, og dog mener sagkundskaben, at denne form for naturgas i løbet af ikke så mange år vil være lige så kendt, som den almindelige flaskegas er det i dag.

Ved olieudvinding frigøres også store mængder naturgas, der har en meget høj varmeværdi. Endnu kan denne gas kun udnyttes, når der er mulighed for gennem ledninger at føre gassen fra produktionsstedet til større industri- og beboelseskvarterer. Både USA, Canada og dele af Sovjetunionen gennemkrydses af udstrakte naturgasledningsnet.

I Sydamerika og Mellemøsten er der derimod næsten ingen mulighed for at udnytte naturgassen på denne måde, men ved nedkøling til $\div 160^{\circ}\text{C}$, der foretages allerede ved olieklenderne, kan man ændre gassen til vædskeform og derved opnå en kraftig koncentration. På tankbåde med velisolerede tanke kan gassen så senere afskibes til Europa, og dér oplagres i beholdere ved f. eks. gasværkerne og de større industrier.

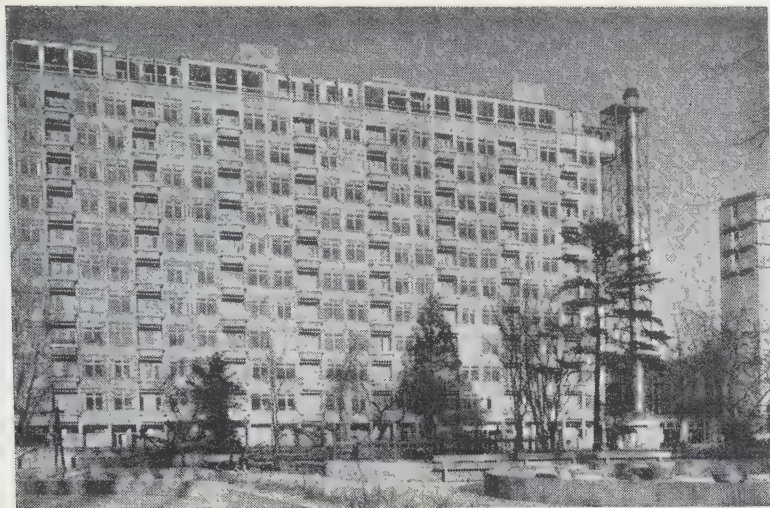
I USA er en tankbåd, der er beregnet til transport af dybfrossen naturgas under bygning. England bygger store beholdere ved Themsen til oplagring og distribution, og engang i 1959 venter man at modtage den første ladning.

Den nedkølede gas har 30–40 pct. større varmeevne end olie, og vil kunne udgøre et vigtigt tilskud til den sædvanlige gasproduktion. Af en kubikmeter dybfrossen naturgas kan fremstilles intet mindre end 1200 kubikmeter sædvanlig bygas. Med tre tankskibe på 10.000 t og med 15 rejser pr. år pr. båd kan England importere lige så meget gas, som det selv producerer.

Også for de øvrige europæiske lande kan den dybfrosne gas blive af stor betydning, og ECE's gasudvalg i Geneve følger denne nye udvikling inden for gasproduktionen med stor interesse.

SBI-TT

Kilde: *Byggnadsvärlden* nr. 18, 1958.

En af de mange ejendomme der valgte

- det bedste anlæg
- den bedste installation
- den bedste service

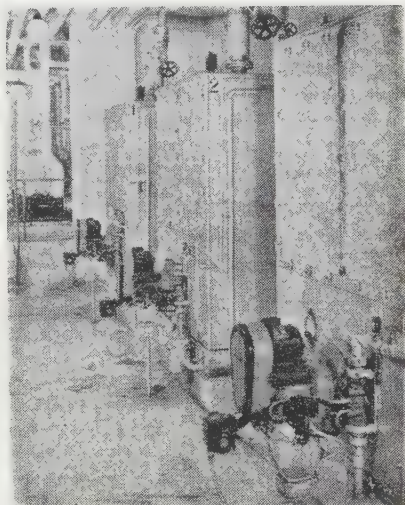
Wadsteds Kollegium »Solbak-
ken« ved Vigerslev allé, Valby.
Rådgivende ingeniører Birch &

Krogboe, Nyropsgade 26, Kbh. V.
3 stk. halvautomatiske Gilbarco
rotationsfyr monteret på Sempar
kedler.

ESSO's Gilbarco afdeling står til rådighed med alle oplysninger.

Gilbarco
OLIEFYR

CORITON

FACADE- OG VÆGFARVE

meget anvendt
yderst anerkendt
betyder økonomi
giver hurtigere arbejdsgang
har størst holdbarhed

SIE *Lak- og farvefabriker*

KØBENHAVN S

Nyborg
VASKERIMASKINER

Vaskemaskiner

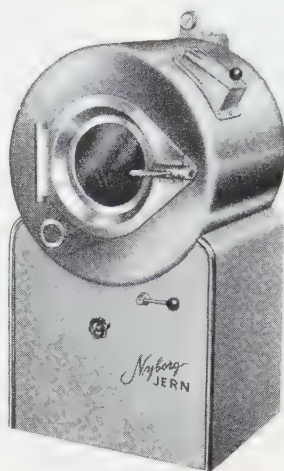
Centrifuger

Tumblere

Strygemaskiner

★

Forlang
brochurer og
tilbud

HANS L. LARSEN
NYBORG JERNSTØBERI

Grundl. 1841

KØBENHAVN: C. 3871
NYBORG: 76

AARHUS: 7 71 72
AALBORG: 3 59 52

*Epokegørende nyhed
for aluminiumstage m. m.*

TWN-NITTEN

- ★ Til vandtæt nitning
- ★ uden modhold
- ★ Giver lettere og
- ★ hurtigere opsætning

Har De fået vor brochure?

Jens Kofods Gade 1 . København K . Minerva *5380

Meddelelser fra

**DANSKE
ARKITEKTERS
LANDSFORBUND**

Bredgade 66, København K.
Telefon *Minerva 1290

Adresseforandringer

Arkitekt Mogens Suhr Andersen, bolig og tegnestue fra Kongebakken 20, Roskilde til Frederiksborgvej 163, Roskilde, telefon uændret Rosa 4602.

FRA TIDSSKRIFTERNE

**Tidsskrifter modtaget
indtil juli 1958**

Byggekunst 3/1958

Arkitekten, hans vilkår og virke - med indlæg af Odd Brochmann, Helge Zimdal, Gunnar Hoving, Elias Cornell, Arne Korsmo, Arne E. Holm, Hans Granum, Olav Aspesäter, der alle arbejder med uddannelse af arkitekter. Flemming Grut om situationen i Danmark, Bengt Knutson om School of Architecture, London.

Byggmästeren A 4/1958

Ebbe Borg: Förenklad bostadslångivning. David Helldén: Kommunal flickskola i Malmö. Sture Frölén: Augustenborgskolan i Malmö. Marianne Bråhammar-Nanne: Några nya skolor i Skåne. Peter Bugge: Centralskola og gymnasium i Kalix. Jon Höjer og Sture Ljungqvist: Fröslunda centrum i Eskilstuna. Helge Zimdal: Projekt til kommunal flickskola och medborgarhus i Enskede. Elias Cornell: På romerska vägar.

Byggmästeren B 4/1958

Arne H. J. Bergquist: Skorstena och brandskyddet. Gunnar Pleijel: Klimastudier vid Texas Engineering Experiment Station, USA. Hans Murray: Amerikanskt och svenskt rörläggeri i småhusbebyggelse. Sten W. Larvall: Monteringsfärdigt rörbyggeri. Börge Algers: Elinstallationer i elementbyggeri. Bo Bouvin: Hjärtat - ett byggelement för villor. Jürgen Magdalinski: Atomvärme till våra bostäder. Sven Hultquist: Evert Storkirk 60 år.

Le Carré Bleu 1/1958

Tema: Den ekspressive forms formåder. Oplevelse og rum. Hvorledes korresponderer kompositionens teori og vor tids matematik. Arkitektur og tænkning, af André Schimmerling. Frit forum. Betragtninger over vor tids formopfattelse, af Yki Nummi.

METALBOGSTAVER-SKRIFTER
BLØD-SIKKETRAK-GLASSKILTE-LYSSKILTE
LITE-STEMPLER-SKABELONER-RELIEFSKILTE

**KØBENHAVNS
SKILTEFABRIK**
Knabrostræde 9
C. *693

**SIIM
MARCUSSEN**

LÆSSØESGADE 11
Tlf. Central 1158
Tlf. Luna 445

CENTRALVARME
Damp . Vand . Luft

HOBENCO A/S, HYLLINGE
TELEFONER 118 - 125

Rådgiv. ingeniør

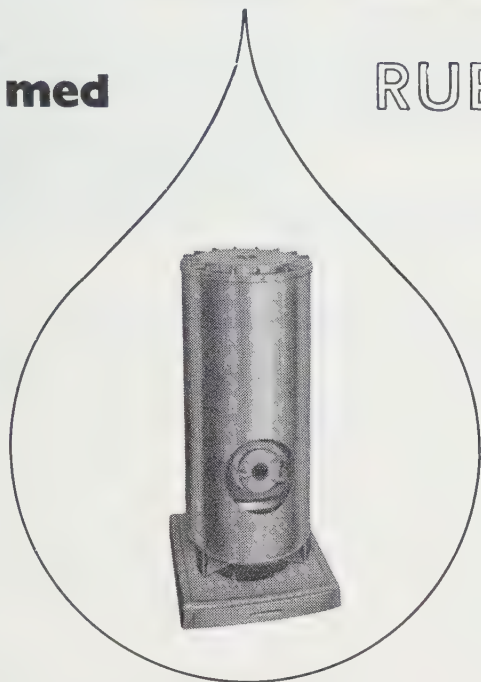
Varme
★
Ventilation
★
Luftkonditionering
★
Kunstig kedeltræk
m. m.

H. E. SØRENSEN M. af I.
Tidl. afd. leder v. I. Krüger A/S
Katrinedalsv. 35, Vanl., Da. 4874

Den centraliserede opvarmnings fordele oliefyringens bekvemmeligheder

med

RUBIN Varmekammerovne

Et luftopvarmningsanlæg med RUBIN V eller VV er økonomisk i drift på grund af de enestående reguleringsmuligheder, den høje virkningsgrad og den sodfri forbrænding.

RUBIN V yder indtil 10.000 kcal/h - passende for opvarmning af et normalt enfamiliehus på 80-110 m².

RUBIN VV yder ligeledes 10.000 kcal/h, heraf 3.500 kcal/h fra vandelement.

RUBIN V og VV's anskaffelsespris ligger fra kr. 850,00 til kr. 1140,00.

Vi bistår Dem uden forbindende med udarbejdelse af projekter.

Telefonisk henvendelse: MINerva 1696

Personlig henvendelse: Hambrosgade 6, Kbhvn. V

INGENIØRFIRMAET

C O N S T A N T I N B R U N A/S

Har De planer om

oliefyring..?

Lad BP's eksperter

vejlede Dem gratis med

alt vedrørende installation,
opvarmningskapacitet,
selvpasningsevne, økonomi,
driftssikkerhed o. s. v.

BP OLIE-KOMPAGNIET A/S

PLASTIC

Vi leverer og opsætter plasticstof til vægge
GALON - STIGOLON - ROLAN

- lysægte
- tåler slag og stød
- vandtæt
- kan erstatte fliser

HENRY GUSTAVSEN

Vægbeklædning

ST. KONGENSGADE 92
BYEN 9330 (3 LEDN.)

DANSK ANDELS CEMENTFABRIK

NØRRESUNDBY

TELEFON AALBORG 21000
TELEGRAMADR. ANDESCEMENT

KR. NIELSEN & SØN

Maskinsnedkeri . Bygnings- og inventarsnedkeri

Kontor:
Stockflethsvej 11
Tlf. Fasan *7205

Fabrik:
Egegaardsvej 39-45
Rødovre
Tlf. 70 12 69

Byggmästaren A 5/1958

Erik Thelaus: Sveaplatsen och detaljhandeln. Lars Hellman: Bostadsfrågan och småhusbyggandet. Några småhusområden och typhus. Karl Tham: Något om bostadskostnaden för enfamiljsbostäder. Höghusen och bostadsmiljön. Eva och Thomas Paulsson: Om höga och låga hus, om sociologi och egna hem. Barbro Allurgén: Byggandet och de vanföra.

Dansk Kunsthåndværk 2-3/1958

Bent Salicath: „Man har sagt om borgtapeter“ – franske tekstiler i Kunstindustrimuseet. Henrik Park: Danske bogbind gennem 100 år. Knud Bidstrup: Unika-Væv og Halling Koch. Arne Karlsson: Nogternheden overlever – fra et studieophold i London. The Design Centre for British Industries. Pierre Lübecker: Lerets capricer – om Birte Weggerbys keramiske arbejder. Nye tæpper af Juliana Sveinsdottir. Udstilling af danske boligtekstiler i San Francisco – og nogle betragtninger over udenrigstjenestens opgaver, af Bent Salicath. Flora Plagiata – og om dens udbredelse i Småland, af Bent Salicath. Fortsat debat om Palshus-Saxbo. Det forsømte forår – Kunsthåndværket på Charlottenborgs forårsudstilling – en omtale i billeder, af Arne Karlsson.

Deutsche Bauzeitschrift 5/1958

Kontorbygninger, kontorindretninger, to udstillingslokaler for tekstil, eenfamiliehuse, byggetekniske noter og arkitekturdetaljer (tegninger og fotografier af facader, vej og brokonstruktioner og tagkonstruktioner.

Form 3-4/1958

1914-1935-1958 – om plagiat og lovgivning til beskyttelse af kunstnerrettigheder. Indredning i luftrum, interview med Rune Monö. Plåtslagaren och drömbilen, af Hugo Lindström. VDN (varudeklarationsnämnden) gör vandringsutställning. Maskinell stoltestyrkeprövning af stole. S.I. R. (Svenska Inredningsarkitekters Riksförbund) 25 år, af Erik Ullrich. Formasketer och krusidullmänniskor, af Marita Lindgren-Fridell. Bygga i värme och sol, huse i Fiesole ved Firenze af Leonardo Ricci, kontorbygning i Milano af Ponti, Nervi og Danusso, boligbebyggelse Ca' Granada af Vittorio Gondolfi. Form och objektivitet, af Alf Liedholm. Udtalelser af lærerne ved konstfackskolan.

Malerfirmaet
PETERSEN & ANDERSEN
GRUNDLAQT 1896 INDEHAVER SVENERIK RUF
H.C. ØRSTEDSVEJ 22 B · CENTRAL 23
KØBENHAVN V

HEINE CHRISTENSEN MALERFIRMA

Fineste referencer

Farvekonditionering

Præcision og kvalitet

BELLA *7745

MALERFIRMAET

AXEL SEEHUSEN
Central 3670

GOTH. 9212
GOTH. 2441
HOVERBY
Malerfirma

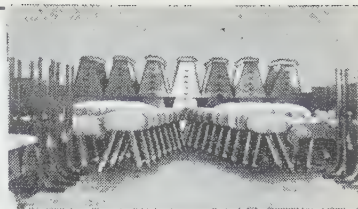
L.P. HOVERBY & SØN
ALLEGADE 23

FIRMA POUL MADSEN DONS

Poststation: Alminde
Godsstation: Kolding
Telefon: Aagaard 200

GYMNASTIKREDSKABER

H. NIELSEN OG SØN · MASKINFABRIK A/s

STAALVINDUER

ALDERSROGADE 37 · KØBENHAVN N · TLF. ÆGIR 3303

**5 års
garanti**

PÅ HVER MÅTTE
FRA VOR FABRIK

MATERIALER

Gummilameller med impr.
lister i bøg, teak eller let-
metal

FARVER

sort, rød eller grøn efter
ønske

STØRRELSER

Efter ønske og højderne
20, 25 og 35 mm (med let-
metal dog kun i 20 og
25 mm)

Forlang tilbud

SYEJBÆK

Lamel Gumminittfabrik's

Svejbæk - Tlf. 55 & 79

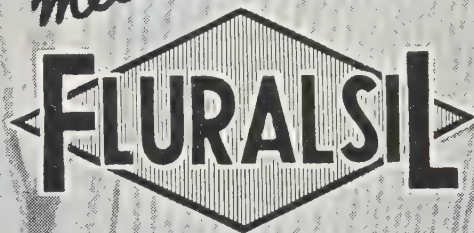
C. H. Jensen, Kaj Munksvej 8, Århus, Tlf. 4 39 88

A. Ramsing, Glentevej 1, Fredericia, Tlf. 1751

Birger Pedersen, Hvidovrevej 277a, Hvidovre,
Tlf. 78 39 23

C. Smidt Johansen, Tycho Brahes Allé 6,
Kbh. S, Tlf. ASta 2992

Hold Træet sundt
med

**MOD SVAMP,
RAADDENSKAB
OG HUSBUKKE**

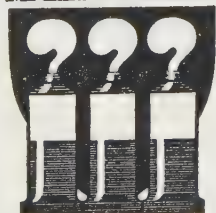
Godkendt af Boligministeriet til Brug
i Statslaanshuse og af Elektricitetsraadet til
Imprægnering af Ledningsmaster

Forhandles overalt af
Trælast- og Bygningsmaterialeforretninger

A. RINDOM

KAMPMANNSGADE 2 · KØBENHAVN V · MINERVA 2222

MALERFIRMA

**ROBERT
RASMUSSEN**

Skt. Gjertrudsstræde 6
Central 202 og 11.302

TØMRERMESTER

P. JUL. HANSEN

SOLSORTVEJ 49
GOTHÅB 1380

Fionia DØREN

Leveres i alle
forekommende
træsorter.

FORHANDLES AF
TRÆ-FINER-OG TRÆLASTHANDLERE

Ny udgave af bogen om Arne Jacobsen

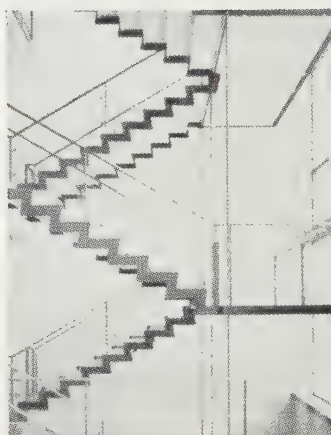
Indholdet i denne ny udgave af bogen om Arne Jacobsen er udvidet med mange eksempler på arkitektens seneste arbejder, således at bogen nu er ført a jour og giver et godt overblik over Arne Jacobsens virksomhed fra 1928 til i dag.

Bogen om Arne Jacobsen er redigeret af arkitekt Johan Pedersen og udsendt af Arkitektens Forlag.

Bogen er nu på 119 sider og koster indbundet kr. 32,-

fabrik i Ålborg

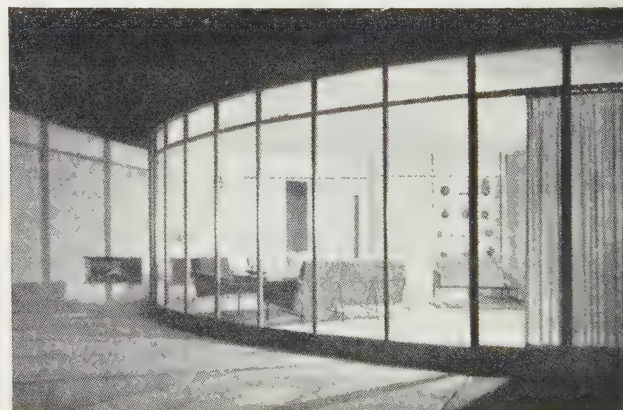

trappe i
Rødovre rådhus

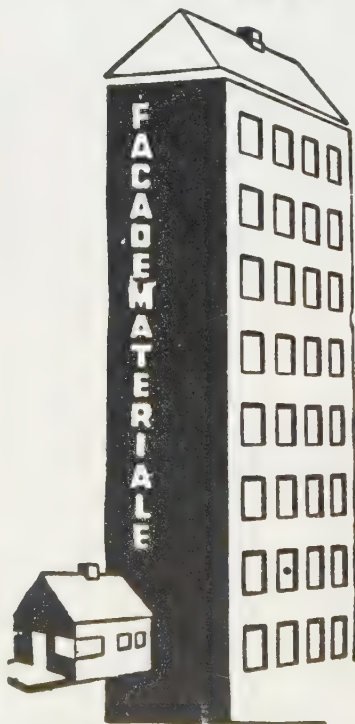
dørgreb

hus på Sjællands Odde

Videx

DANSK PATENT

Deres hus

trænger nu til en
opfriskning udven-
dig.

Videx

13 smukke facade-
farver. De kan væl-
ge imellem.

Nyt:

Modifarven er
svag rosa nr. 13.
Brug Videx fac-
defarver i stedet
for kalk. Er vand-
afvisende. Farve-
handlere og byg-
gematerialeforret-
ninger forhandler
Videx.

VANDEX-

B. V. Laboratoriet

Mejlgade 47,
Århus
Tlf. 26477, 26471

Øst for Storebælt:

Civilingeniør
Jørgen Simonsen,
København
Tlf. Hørsholm 1690

MYNSTERSVEJ 12
VESTER 9982

A. BARTHOLDY & SØN

TØMRERMESTRE
ENTREPRENØRER

JUNGGREENSVEJ 8, TLF. DAMSØ 1809-435

E. PIHL & SØN Uraniavej 12
Murer- & Entreprenørfirma

Indehavere

C. Pihl & K. Langvad, *Civilingeniører*

C. MØLLMANN & CO.

MALERMESTRE

NØRREGADE 18

TLF. MINERVA 1404

Monies & Andersens Eftf. A/s

K. K. L. Simonsen's eftf.

Centralvarme, sanitære installationer, højtryksledninger

Frederiksborggade 22, K
Tlf. Minerva *2314

TØMRERSVENDENES AKTIESELSKAB

Allt tømrerarbejde udføres

DEGNEMOSE ALLÉ 28 TELEFON BELLA 7170

DAFOLEUM
* *-det stærke* **GULV**

A/s DANSK ASFALTFABRIK

Ø. Teglgade 7, SV . Tlf. Hilda 1648

Odense
Tlf. 3681

Aarhus
Tlf. 3 38 44

Nysted
Tlf. 87 11 88

BOASIT

AIR ENTRAINING AGENT
LUFTINDBLANDINGSMIDDEL TIL BETON

Ved brug af 6-10 gram BOASIT pr. sæk cement
opnås følgende fordele:

- 1) betonens holdbarhed forbedres
- 2) betonens frostbestandighed forøges
- 3) betonen beskyttes under hærdeningen
- 4) den frostfarlige periode afkortes
- 5) betonen har mindre tendens til afblanding
- 6) og mindre tendens til vandudskillelse

Eneforhandling for Danmark:

A/s **WILLIAM BOAS**

Frederiksgade 11, K . Central *236

Se **HFB**
side 619

ROSKILDEVEJ

I centralt beliggende ejendom er moderne lokaler til kontorer, klinik, tegnestuer, lettere industri og lignende til leje. Fra ca. 40 m² til ca. 250 m² brutto. Nærmere oplysninger ved henvendelse til

Sparekassen for København og Omegn

ØKONOMIKONTORET

Niels Hemmingsensgade 24, K
Telf. MI 5740 - lokal 88

K.T. DAMGAARD-JENSEN

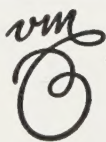
TELEFON *315 55 • ÅRHUS • ROSENKRANTZG 12
LYSKOPI • ZINKTRYK • TEKNISK FOTO • MASKINSKRIVNING

L.A. LARSEN & SØN

Blikkenslager og aut. gas- & vandmester
LØNGANGSTRÆDE 21

Telefon Byen 6946

anbefaler sig med alt til faget henhørende

Aktieselskabet

V. M. BROCKHUUS

Bygnings- og inventarsnedkeri
57, Gl. Køgelandsvej, Tlf. C. 11.012

J. Chr. Petersen's Papirhandel

TELF. C. 243

Specialitet:
TEGNEARTIKLER

ETERNIT

SPØRG VENLIGST

MARTINIT A/s

HILDA *2525

PREVENIT

SE SIDE 77 I SUPPLEMENT TIL GB3

Forum 2/1958

Hele hæftet optages af artikler om finsk arkitektur og kunsthåndværk. Indledende artikel af Aulis Blomstedt. Finsk arkitekturs udvikling af Andre Schimmerling. Helsinkis olympiske stadion af Yrjö Lindegren, sejsportspavillion ved Helsinki af Olle Poyry, Nationalteatrets nye bygning i Helsinki af Heikki og Kaija Siren, rådhus i Säynätsalo af Alvar Aalto, kapel i Turku af Erik Bryggman og kirke i Salla af O. Sipari, kapel i Otaniemi universitetsby ved Helsinki af Heikki og Kaija Siren, tekstilfabrik i Hanko af Viljo Rewell, kontorbygning og hotel i Helsinki af Aalvar Aalto, administrationsbygning for pensionsforsorgen i Helsinki af Aalvar Aalto, projektet til den finske pavillon på verdensudstillingen i Bruxelles samt billeder af finsk kunstindustri fra forskellige udstillinger.

STILLING TILBYDES

Arkitekt. En erfaren ung arkitekt evt. bygningskonstruktør søges straks til min tegnestue. Skriftlig henvendelse til *Niels Albretsen*, arkitekt M.A.A. Algade 76, Ringe.

Medarbejder søges. Der kan påregnes arbejde af længere varighed. *Villy G. Hansen* — *K. W. Orland*. Østeraa 19, Aalborg. Tlf. 26077.

Konduktor. Arkitekter Eva og Nils Koppel søger straks en erfaren arkitektkonduktor til tilsyn og regnskabsføring ved stort institutionsbyggeri. Skriftlig henvendelse til tegnestuen, Hundesøvej 3, Gentofte.

STILLING SØGES

2 ark.stud. fra Edinburg søger tegnestuearb. i Danmark fra 1. sept. Kval.: RIBA. Billet mrk. 942 til *Arkitekten*, Bredgade 66, K.

Ekstraarbejde søges ved projektering, optrækning (gerne hjemme) eller tilsyn (egen bil). Dygtig konstruktør, 1 år på tegnestue, 2 år ved tilsyn, fra 1. okt. H 1. Billet mrk. 943 til *Arkitekten*, Bredgade 66, K.

DUPLIKERING

Byggebeskrivelser, referater og renskrivning af statiske beregninger. Duplikeringsbureauet *Dania*, Central 6717.

København:

AMAGER LINOLEUMSFORRETNING L. BØJE
Amagerbrogade 96

LINOLEUMSLAGERET
Jorcks Passage

A/s EXPANKO
Godthaabsvej 142

EM. MEYER's EFTF. A/S
Farvergade 15

H. BRAAE JENSEN
Julius Blomsgade 16

C. RIIS-BONNE LINOLEUM A/S
Chr. den 9s gade 3

CHARLES CHRISTENSEN
Smallegade 2

AUGUST BALSLOW
Østerbrogade 109

P. RASMUSSEN & SØNNER
Peder Skramsgade 7

CARL PEDERSEN & CO.
Østbanegade 15

Hillerød:
MELSKENS BOLIGUDSTYR A/S
Slotsgade 47
O. PEDERSEN
Gl. Holmegaardsvej 12

Slagelse:
BRDR. ALBERTSEN A/S
Bredegade 11

Århus:
DANIEL NIELSEN A/S
Østergade 30

MARINUS JOHANSEN & SØNNER
Immervad 2

LINOLEUMSEKSPERTEN
Skovvej 3

ARTHUR BLEGVAD
C. F. Jessensvej 5

EXPANKO-ÅRHUS A/S
Rosensgade 22

Aalborg:
SVEND HANSEN
Danmarksgade 3

Odense:
P. SCHWARTZ-SØRENSEN & CO.
Vestergade 78

MARIUS HANSEN
Grønnegade 13-15

FA. LINOLEUM-HANSEN
Jernbanegade 8

ODENSE KORKISOLERING
Vesterbro 10

Rudkjøbing:
JENS OLESEN
Spodsbjergvej 48

GULVBELÆGNING

Zinktryk og Lystryk

*Byen 7457 - Byen 3514

ATELIER ALFA

Lyskopieringsanstalt
Frederiksborggade 1

A. P. ANDERSEN

MURERMESTER . ENTREPRENØR

Godthåbsvej 110
København F

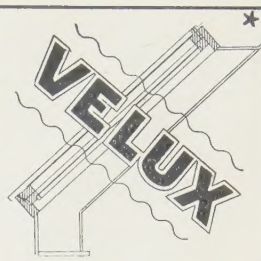
Kontor: Tlf. Fasan 1991
Privat: Tlf. Fasan 7695

Glarimester K. GUHLE's EFTF.

J. Søndergaard Hansen

Bygningsarbejde, Reparation,
Blyvinduer, Spejle,
Lager af alle Glassorter

Nyhavn 31 København K **Telefon Central 7669**

OVENLYSVINDUER

Se **HEB** 15 side 84, 388-89

V. Kann Rasmussen & Co
- Velux A/s

Maskinv. 4, Søborg. Tlf. *Sø. 6570
Station: Buddinge

BRDR. CARNERA

GRUNDL. 1902

Mosaik

Terrazzo

Cementvarer

Granitogulve

KONTOR:

Ndr. Fasanvej 99 . Goth. 8007

FABRIK:

Kastanie allé 14 . Damsø 4265

* LAURIDS JENSEN & Co's Fabrik C. 2410

LÆRKEVEJ 15 KØBENHAVN NV

(f LEDNINGER)

FABRIKEN GRUNDLAGT 1919

INDEHAVER FABRIKANT LAURIDS JENSEN

Vi udfører: Metal- og smedearbejde
Trukne metalprofiler
Markiser
Montering af
fødevarerbutiker

HANS KONDRUP

TØMRERMESTER

MASKINSNEDKERI

Vangedevej 44, Gentofte 7110 & 7109

Til: SKILLERUM
LOFT, INDSKUD
GULVUNDERLAG
VÆG OG TAG

GE *4500

Dimensioner: Tykkelse 5 cm, bredde
122 cm. Alle længder indtil 500 cm

Lars Jørgensens Enke

v/ H. M. Jensen Brydegaard

BYGNINGS-, INVENTAR- OG MASKINSNEDKERI

Wesselsgade 20 . København N . Telf. Central 4647

*

FRODE OLSEN & CO. A/S

Maskinsnedkeri -:- Bygnings- og Inventararbejde

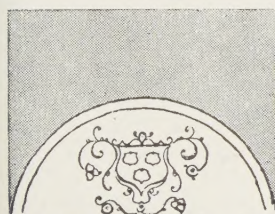
ØRESUNDSVEJ 145 -:- TELEFON: CENTRAL 592

Peter Johansen

Tømrermester

Runebergallé 22

Tlf. Søborg 145 - 1729

BIERREGAARD & CO
MALERFORRETNING

TLF. AARHUS 220 61

STEEN NIELSEN

MALERMESTER

TELEFON EVA 4955

Vesterbrogade 15

MURERSVENDENES AKTIESELSKAB

TIKØBGADEN 9
C. 6416

BYGNINGSSNEDKERNES A/S

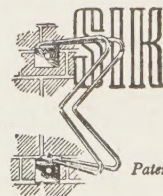
Hillærødgade 80 — København N

Maskinsnedkeri og Listefabrik

Alt Bygningsarbejde udføres

Telefon 14769. 11284

SIK CYKLESTATIV

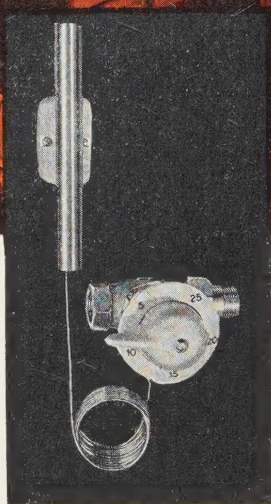
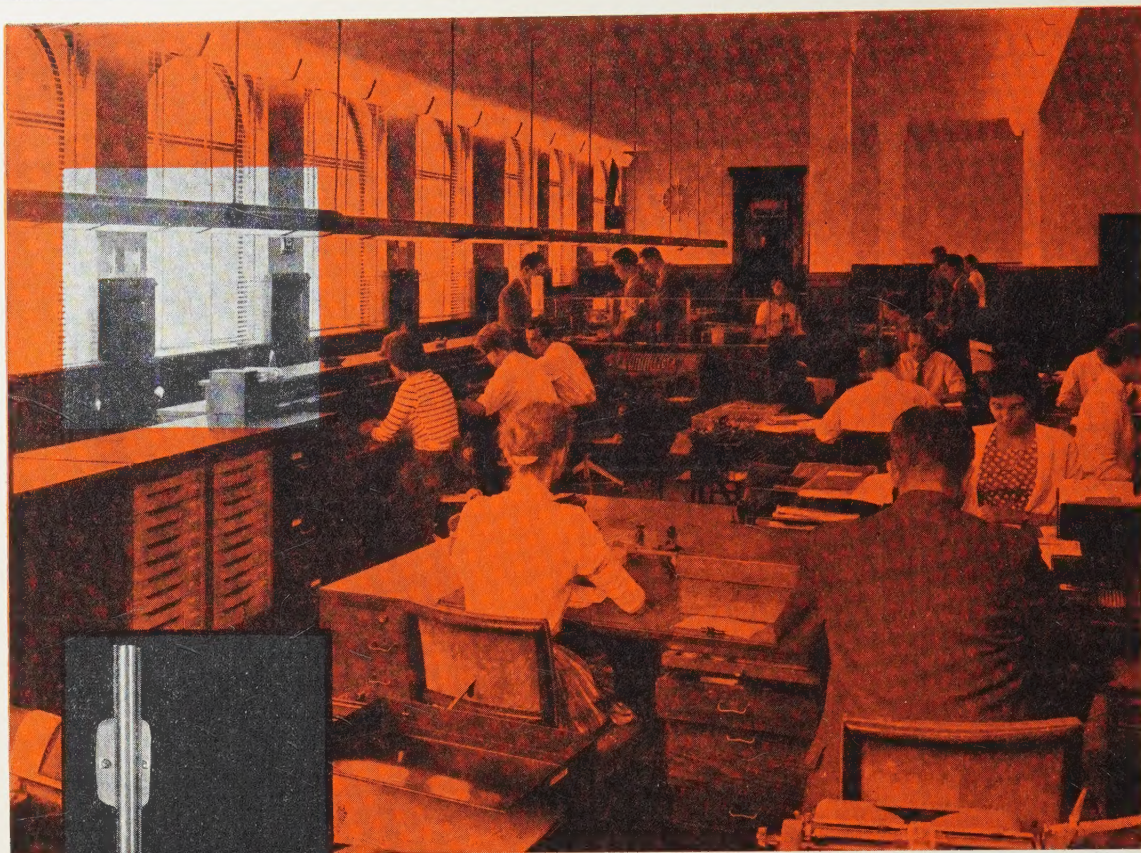

Patent

anvendes overalt i landet
af forsvaret, skoler, bolig-
foreninger m.fl. Montage i
kælder, på façade og som
fortovstativ.

R. Jørgensen

Strandvejen 8 A
Aarhus 3 47 76

Danfoss termostatiske radiatorventil

NB. Som følerelement til den nye type RAD anvendes elementer med løs føler til højt tryk.

Type RA for varmtvandsanlæg leveres med fast føler, løs føler og med centralregulering.

RAD for damp leveres kun i udførelsen med løs føler.

Type RAD er, sammen med type RA for lavtryksdamp- og varmtvandsanlæg, den eneste eksisterende mulighed for effektiv temperaturregulering, fordi den monteres direkte på radiatoren som selvregulerende ventil, og regulerer temperaturen termostatisk i hvert enkelt rum.

Danfoss termostatiske radiatorventil for lavtryksdamp- og varmtvandsanlæg type RAD, som nu er kommet på markedet, fremstilles i rødgods med sæde og ventilplade af rustfrit stål, og leveres i størrelserne $\frac{3}{8}$ ", $\frac{1}{2}$ ", $\frac{3}{4}$ " og 1".

Ventilerne er forsynet med temperaturskala, der dækker området fra 5° til 25° C inden for hvilket område, den frit kan indstilles.

FABRIK FOR AUTOMATISKE KONTROLAPPARATER

NORDBORG . TLF. (044) 51111

KØBENHAVN
GL. KONGEVEJ 1
TLF. Hilda 3100

ÅRHUS
NY BANEGÅRDSGADE 45
TLF. 3 55 11

ODENSE
VESTERGADE 44
TLF. 11 50 75

AALBORG
NYHAVNSGADE 12
TLF. 3 54 11